

DOXA

Spritny
anmelder
sektion!

#42

Nu med et godt
fix Polemik!

I denne udgave af DOXA:

Stort interview med den
nye studievejleder!

Godt råd til udvæksling!

Internettets Dialektik!

Weltschmerzdialektik!

KOLOFON

Redaktion

Nicolai Krejberg Knudsen
Philip Hougesen

Bidragydere

Nicolai Krejberg Knudsen
Philip Hougesen
Hans Erichsen
Jan Hoffmann
Andreas Vinther Jensen
Martin Hauberg-Lund
Peter Thuborg Andersen
Christian Lindskov Wolsing
og lidt Rasmus

Kontaktinformation

Aula konferencen DOXA

Ansvarhavende redaktør

Philip Hougesen

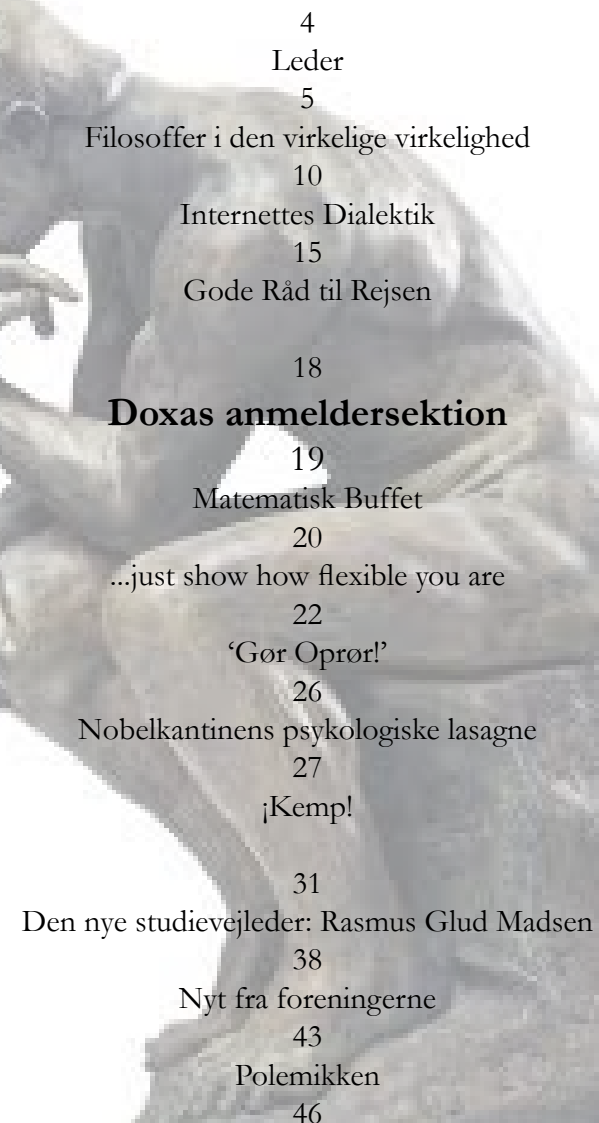
Næste udgivelse

Efterårssemestret 2012

Layout

Andreas Birch Olsen
Philip Hougesen

INDHOLD

4
Leder
5
Filosoffer i den virkelige virkelighed
10
Internettes Dialektik
15
Gode Råd til Rejsen
18
Doxas anmeldersektion
19
Matematisk Buffet
20
...just show how flexible you are
22
‘Gør Oprør!’
26
Nobelkantinens psykologiske lasagne
27
¡Kemp!
31
Den nye studievejleder: Rasmus Glud Madsen
38
Nyt fra foreningerne
43
Polemikken
46
Filosofisk undersøgelse af Weltschmerz-dialektikken
67
Bagsidens bagside

LEDER

af Philip Hougesen

Kære læser, først og fremmest et stort og varmt velkommen ind i DOXA's univers, vi er meget beærede over at have fanget din opmærksomhed. Indeværende blad er, som forsiden antyder, nr. 42 i rækken af de unikke udgivelser, der efterhånden er blevet til. Nu var det vist noget med, at tallet 42 i en eller anden bog endte med at være svaret på "meningen med livet". Derfor har vi på redaktionen haft indledende overvejelser om hvorvidt temaet for denne udgivelser skulle være "meningen med livet". Vi fandt dog hurtigt frem til, at dette ikke var nogen særlig frugtbar idé, dels var meningen med livet jo allerede givet som tallet 42 og samtidig var der hurtigt samstemmig enighed om, at vores viden om livet og selve meningen med dette på ingen måde kunne udgøre stof til et helt blad. Der er dog ikke blevet holdt igen med det, vi til gengæld mener at have forstand på. Bare for at nævne et lille udsnit, så kan man i dette blad finde filosofiske refleksioner over internettet, en systematisk

og opbyggelig gennemgang af fænomenet Weltschmerz samt aforismer over diverse udsagn og fænomener. I denne udgave er der ligeledes blevet indført en helt ny anmeldersekction. Her kan man bl.a. fordybe sig i madanmeldelser af matematisk kantines buffet eller tage vandringer ind på det mere kunstneriske domæne i artiklen, der anmelder videokunst. Desuden er der også blevet plads til hele to boganmeldelser. Ja, anmeldersekctionen har haft travlt, hvilket kommer dig, som DOXA-læser, til gode.

Alt dette og meget mere finder du i denne udgave af DOXA. Så selvom DOXA måske ikke præsenterer et endegyldigt svar på meningen med livet, så er der dog grundlag for at få en bedre forståelse af hvad selve livet handler om. DOXA skulle med andre ord gerne afspejle den verden, du som DOXA-læser befinder dig i og forholder dig til. Så næste gang der er nogen, der undrende stiller spørgsmålet om meningen med livet, så kan du starte med at give dem en udgave af DOXA nr. 42.

FILOSOFFER I DEN VIRKELIGE VIRKELIGHED

af Peter Thuborg Andersen

Jeg husker tydeligt for nogle år siden da faget "Filosofi i praksis" stadig eksisterede i studieordningen. Faget var ikke et fag, hvor man brugte filosofi i praksis. Nej, det skulle handle om, hvad man kunne bruge ens filosof uddannelse til der ude. Der ude i den virkelige virkelighed som Morten Albæk så stupidt siger det i en reklame film for en ny filosofi uddannelse i Aalborg.

Stemningen til filosofi i praksis var mildest talt dårlig. Der var en ængstelighed blandt de studerende. Til dels var det måske fordi folk skulle konfronteres med at de ikke alle sammen kunne blive ansat på Universitetet. Mange fra min årgang havde drømme om at få en phd. og for evigt læse støvede bøger uden billeder (sjovt nok er der ikke næsten ikke nogen af de folk tilbage). Men den lidt aggressive stemning til undervisningen skyldes også at folk på forhånd havde besluttet sig for at, hvad end der skulle foregå i disse

timer, så var det i hvert fald ikke rigtig filosofi. Og hvis der er noget folk der virkelig ønsker en phd. i filosofi ikke kan lide, ja så er det det dersens "ikke rigtig filosofi". Så en stor del af min årgang betragtede det at diskutere hvad filan man nu skulle bruge sin uddannelse til, som rent tidsspilde. Det var en stemning af at folk følte sig for gode til den slags pjatteri. Dengang syntes jeg det var tåbeligt, og i dag har jeg sgu lidt ondt af dem. Bevares, faget var i sig selv ret ringe. Meningen var god, men det hele blev udført ret halvhjertet. Der kom forskellige mennesker og fortalte om hvordan de brugte filosofi i deres arbejde. Lad os bare sige at det ikke var de bedste ambassadører for sagen. Det hjalp ikke på situationen at underviser også virkede som om at han/hun ikke gad lytte på oplæggende, eftersom personen med jævne mellemrum smuttede ud mens der blev fortalt. I krogende kunne man høre folk hviske ting som "sellout" og "det er da vidst klart hvorfor du er endt hvor du er nu..."

Faget blev hurtigt slagtet i studieordningen, hvilket var lidt ærgerligt eftersom der var reelt potentiale i det. I årende efter har jeg altid været stærk fortaler for at en solid filosofisk faglighed kan være yderst brugbar andre steder end universitet og på gymnasierne. Den holdning stod jeg åbenbart meget alene med den gang, men langsomt kan jeg se at det ikke længere er tilfældet. Som sådan synes jeg ikke at vi skal bruge vores sparsomme ECTS point på at tvinge folk til at reflektere over deres uddannelse, skønt det er godt for nogle at blive presset lidt. Folk burde bare være store nok til selv at kunne finde ud af den slags. Mange tænker over det, men der kommer utroligt lidt brugbart ud af det. De fleste der seriøst tager det op til overvejelse, kommer ofte hurtigt til den konklusion at det nok er bedre at blive og tage kandidaten på det meget jordnære sidefag de nu har fulgt. Det resulterer i at de fleste færdigt uddannede filosofi studerende ikke har reflekteret meget over hvad fanden de nu gør. Et morsomt faktum, eftersom filosofi i bund og grund handler om at reflektere. Men i stedet for at tvinge folk til at overveje deres uddannelses retning og fokus, så skal universitet blot sørge for at der er mulighed for, på en nem og overskuelig måde, at blive sat i en

situation hvor man bliver klogere på sig selv og sin egen faglige retning. På den nye kandidat studieordning er der, takket være Arts ledelsen, kommet det der kaldes ”profilfag”. Det tredje semester på kandidaten er helliget din ”profil” som kandidat. Et efter min mening lidt åndet system, men konsekvensen kan være at der er flere der skal ud i praktik i den periode. Derfor denne lille skrivelse. Min forhåbning er at dele min erfaring, og forhåbentligt give flere en positiv oplevelse med deres filosofiske praktik.

Hvor var jeg i praktik?

Jeg spænderede et halvt år i praktik hos noget der hedder Frivilligcenter Aarhus. Frivilligcenteret er en kommune støttet forening, hvis primære opgave er at støtte og rådgive andre foreninger i Aarhus. En slags metaforening. Der er omkring 200 forskellige sociale foreninger tilknyttet frivilligcenteret. Frivilligcenteret har lokaler og forskellige faciliteter som foreningerne låner. Der står en konsulent til rådighed som kan rådgive om alt mellem ansøgning af fonde, til løsning af interne konflikter i en forening. Derudover fungerer centeret som et netværk og idé skaber til projekter af alle mulige mærkelige slags. Centeret tjener ingen penge,

og har udelukkende til formål at yde en service for foreninger og frivillige. Frivilligcenteret yder også den service at borgere der gerne vil være frivillige, kan komme ind og få en samtale frivillighed. Konsulenten kender til alle mulige foreninger, og kan give sparring til hvad der er muligt, og hjælpe folk på vej hen til den rigtige forening for netop dem. Kort sagt: der foregår enormt mange ting. I min tid var der 4 fastansatte, 2 projektmedarbejdere, 2 praktikanter og 1 løntilskudsansat. De fleste var med en humanistisk baggrund, eller sådan en pseudo-humanistisk baggrund fra handleren af. Det var et hektisk miljø, men uden tvivl den bedste arbejdsplads jeg har været på. Det var altid en stemning af frihed, og så længe folk fik lavet deres opgaver, så skulle stemningen bare være god.

Hvad lavede jeg?

Jeg var ansat til at være 18 timer om ugen på Projekt Frivillig, og 18 timer om ugen på forskellige opgaver i Frivilligcenteret. Projekt Frivillig er et nationalt initiativ, hvis formål er at få flere unge under uddannelse ud og prøve at være frivillige. Det var min opgave at arrangere forskellige besøg på gymnasier, sælge projektet på en spiselig måde til en

flok gavne elever på morgensamlinger og i spise pauser. Min opgave var primært at udvikle og idégenere vores aktiviteter i projektet. Altså simpelthen at få alt hvad vi gjorde, til at blive lidt bedre.

På Centeret bar mine aktiviteter meget præg af hvad der foregik af projekter i den tid jeg var der. Jeg stod for presseopgaver i forbindelse med større arrangementer. Producing af forskellige folder, flyers, nyhedsbreve, videnskokumenter osv. (det være sig design og indhold). Arrangering og organisering af møder og workshops med frivillige, foreninger og andre interessenter. Udvikling af arrangementer og generel networking. Jeg lavede selvfølgelig også rigtig meget kaffe... men mest bare til mig selv.

Brugte jeg mine filosofiske kompetencer?

I starten følte jeg i høj grad at jeg trak på andre kompetencer end mine filosofiske. Min erfaring med ledelse og proces arbejde i studenterpolitik var til stor gavn. Men efterhånden som jeg blev mere og mere vant i arbejdet, og specielt under udvikling af forskellige ting, trak jeg i den grad på mine filosofiske evner. Til dels direkte, men også rigtig meget indirekte. De sekundært tillærte ting fra

filosofi uddannelsen var selvfølgelig altid til stor gavn. Det være sig argumentationsteori, at kunne lære om et komplekst område på kort tid og at kunne tillegne sig ny viden og se den i forhold til forskellige teorier. Men også egentlig filosofi kom til stor gavn. Den etiske baggrund var altid til stor gavn. Specielt i hede diskussioner, var det nyttigt for alle at jeg trådte et skridt tilbage og satte fingeren på hvor den reelle uenighed lå. Jeg havde altid fornemmelsen af at jeg altid havde filosofien med. Det var aldrig noget jeg fortalte om, eller gjorde et stort nummer ud af. Men jeg er sikker på jeg ikke ville have kunnet gøre de ting jeg gjorde uden filosofien.

Det er lidt ligesom når folk er ude på sidefag, og de bliver utroligt forargede over hvor det er fokus på undervisningen ligger. Det er det samme der sker der ude i den virkelige virkelighed. Vi regner da med de er fornuftige mennesker. Men de har så gevaldigt brug for at vi er der med den kritiske pegefinger. At sætte spørgsmålstegn ved organisationens antagelser og praksis, det er noget af det vigtigste vi kan. Man bliver overrasket over hvor lidt der bliver reflekteret over de relevante ting, der ude hvor der laves penge (og måske også damer).

Hvad fik jeg ud af det?

Jeg har fået en gevaldig masse mod på at det godt kan lade sig gøre. Jeg er sikker på at min uddannelse har noget brugbart at give til en organisation. Der ud over har jeg fået afkræftet og bekræftet nogle myter om verden der ude. De er ikke så dumme som jeg troede, mens nogle af dem er langt dummere end jeg troede. Der ud over har jeg fået lov at gøre hvad jeg ville. Jeg har oplevet at skabe mig en niche af arbejdsopgaver på en arbejdsplads. At føle sig uundværlig og savnet efter jeg var færdig. Så har jeg selvfølgelig fået noget erfaring til mit CV, fået mig et netværk i en sektor af arbejdsmarkedet og bevist over for en lille del af menneskeheden af filosoffer bestemt kan bruges til noget.

Hvad vil jeg gerne gøre om?

Der var af penge mæssige årsager ingen mulighed for, at blive fastansat på mit praktik sted efter endt praktik. Det ville have været fedt hvis der var det, eftersom jeg så slap for at skulle ud i det forfærdelige dagpenge system. Men samtidig gjorde det også at det var en non-profit organisation, hvilket betød rigtig meget for hvad jeg kunne få lov til af arbejdsopgaver. Måske ville det

have været sund for mig at opleve en mere standard penge grisk organisation. Den må jeg så have til gode...

Hvad er mine gode råd til andre der har tænkt sig at gøre det?

Vær ude i god tid med at finde praktik sted. Du har ikke lyst til at spænder et semester på en dårlig praktik plads.

Find en arbejdsplads der passer til dit temperament. Kemien skal først og fremmest være på plads. Du skal forstå deres organisation, ellers kommer du til at gøre det halvhjertet.

Sørg for at få afklaret hvad deres forventninger er, før du starter. Hvad forventer de af dig? Hvad vil du gerne selv? Du har ikke noget at miste, så sig gerne nej til et sted hvis du ikke føler det er rigtigt.

Deres miljø er det vigtigste. Du kan ikke arbejde "frivilligt" et halvt år hvis du ikke kan med de mennesker der er der. Gerne find et sted med minimum én humanist ud over dig. Det gør at organisationen forstår den verden, og du er fri for at skulle kæmpe helt fra bunden af.

Sørg for ikke at blive udnyttet. Du skal ikke lave kaffe og gøre rent. Det er en del af din uddannelse, og begge parter skal tage dette seriøst. Find gerne et sted hvor du ser en mulighed for at blive ansat. Gør det dog ikke til din hovedprioritet. Hvis du får skabt et netværk et sted, så er der mulighed for at vende tilbage der til senere i din karriere.

Find gerne små organisationer, som er villige til at eksperimentere. De store tunge firmaer har ofte en fast fremgangsmåde, og det kan være svært at bryde ud af. De små organisationer er ofte dem hvor man kan få sig noget reelt ansvar og udfolde sig.

Find steder er vant til at have praktikanter. Så ved de godt at de skal behandle dig godt og støtte dig. Hvis de aldrig har prøvet det før, så er chancen dig for at du bliver prøve kanin.

Husk at sige til! Går det godt? Sig det. Går det ikke godt? Fortæl det! Sørg for at være i kommunikation med dit praktik sted om hvordan du har det, og hvor du ser dit forløb er på vej hen. I sidste ende er din praktik et sammenspil mellem dig og praktikstedet. Det skal være fornuftigt for begge parter.

INTERNETTETS DIALEKTIK

af Christian Lindskov Wolsing

Indledende disclaimer

Dette er mit forsøg på at forstå, hvad Hegel skriver, og applicere det på et moderne fænomen. Om det er lykkes vil jeg lade være op til læseren. Er man uenig i noget af det følgende, må jeg henvise til Regel nr. 20 (jf. Anonymous 2012)

En kamp på liv og død udspiller sig, eller rettere – har udspillet sig, i den herskende diskurs i debatten om regulering af internettet. Trods det uendelige antal skikkelser internettet fremtræder for os i, tages der i denne diskurs kun højde for to aspekter af internettets for-sig-væren med udgangspunkt i to indbyrdes uforenelige former for tænkning, hvor den ene hævder sin universelle gyldighed, mens den anden hævder at stå udenfor den førstes gyldighedsområde.

Den ene er kapitalismen, markedet, som først med katalogisering af internetbrugerne og deres

adfærdsmønstre, sidenhen med dystopiske lovforslag (og drakonisk håndhævelse af disse) med den amerikanske kongres i spidsen har forsøgt at tilegne sig internettet. Den anden er den tænkning, der ligger bag fænomenet ‘Anonymous’, hackergruppe eller internettets samvittighed alt efter, hvilket perspektiv, der anlægges. Denne tænkning, er den absolutte negation af det kapitalistiske paradigme og dets doktrin om indeksering og prissætning af både forbrugere forbrugsprodukter.

Begærsdiskursen

Kapitalismen har alle dage legitimeret sig selv ved myten om udbud/ efterspørgsel-forholdets universelle deskriptive gyldighed, ved markedskræfternes allestedsnærværelse, deres omnipotens. Skal kapitalismen imidlertid hævde dette moment af din i-sig-væren og opnå selvbevidsthedens stadie, må den ophæve genstanden, i dette tilfælde internettet, som selvstændigt objekt – den må begære det. Ved begær forstås, at kapitalismen må tilegne sig internettet

for at kunne betragte sin i-sig-væren som sin for-sig-væren, den må negere internettets selvstændighed. Kapitalismen bliver altså kun bekræftet i sin vished om sig selv for så vidt, at den tilintetgør internettet som selvstændig genstand (Hegel 2007, s. 124-125).

I dette selvbevidsthedens begær efter genstandens destruktion ligger imidlertid også kimen til dens egen undergang som selvbevidsthed. Den indser nemlig nu, at selvbevidstheden opnået gennem tilfredsstillelse af begæret er betinget af genstanden (Ibid., s. 125). Kapitalismen er således ikke i stand til at ophæve internettets selvstændighed ved at negere den, men må sande, at begæret og dets genstand endnu en gang frembringes.

Kapitalismen som selvbevidsthed er dermed blevet bevidst om, at ”begærets væsen [er] noget andet end selvbevidstheden.” Internettet beholder altså sin selvstændighed og må nødvendigvis derfor ”fuldføre sin egen negation,” for at tilfredsstille kapitalismen, der jo som bekendt ligger inde med sandheden – den må blive ”negation i sig selv” (Ibid., s. 125). Hvor selvbevidstheden i begærsdiskursen qua begær var rettet mod en finit genstand, er den nu

rettet mod en absolut negation, der er selvstændig – en anden selvbevidsthed.

Anerkendelsens diskurs – kampen på liv og død

”Selvbevidstheden er i og for sig, idet og derved at den for en anden er i og for sig, dvs. den er kun som anerkendt.” (Ibid., s. 127) Den diskurs, vi nu træder ind i, er altså anerkendelsens diskurs. Kapitalismen skal altså ikke længere blot negere internettet for på den måde at underlægge det sine dogmer. Det skal internettet selv gøre, og idet det gør det, anerkender det kapitalismen.

Men dette sker imidlertid ikke. Internettet har siden dets begyndelse på flere måder unddraget sig kapitalismens doktrin om ‘markedskræfternes spil’ og har dermed ikke anerkendt kapitalismens for-sig-væren som universel sandhed. Det går dog også den anden vej. Ovenfor så vi, at kapitalismen som selvbevidsthed ikke kunne anskue internettet som blot en genstand, men måtte se den som en anden selvbevidsthed. Vi må derfor betragte internettet på samme måde.

Anonymous består, med det kollektive subjekts struktur, potentielt af alle internetbrugere og er i og

for sig selvbevidsthed. Anonymous citeres ofte for at kalde sig ”internettets samvittighed”, og vil man ikke anerkende det, må man dog stadig anerkende Anonymous som en del af internettets i-sig-værende sandhed. Selv dette kan kapitalismen imidlertid ikke anerkende; for kapitalismen er Anonymous enten en ”hackergruppe” (jf. Fancony 2012, underoverskriften), ”net-aktivister” eller ”cyber-terrorister” (jf. Gjerding 2012), og internettet blot et værktøj til yderligere at ”dele konsumenterne som statistisk materiale op i indtægtsgrupper, i røde, grønne

og blå felter.”, som vore venner fra Frankfurt udtrykte det allerede i 1944 (Adorno, 2003).

Kampen på liv og død

Da anerkendelsen fra dem begges side udebliver, må de hver især, for at ophæve den vished de mener at have om sig selv, ”ikke er knyttet til nogen bestemt derværen. [...] Begge selvbevidsthedens forhold er dermed bestemt således, at de opretholder sig selv og hinanden i en kamp på liv og død.” (Hegel 2007, s. 130)

ANONYMOUS

We are Legion. We do not Forgive. We do not Forget.

Selvom denne kamp på liv og død mellem kapitalismen og internettet, pga. internettets korte livshistorie ikke har foregået længe, så trænger en historisk tendens sig alligevel på. For er det ikke netop sandheden om kapitalismens historie, at det kapitalistisk-parlamentariske paradigmet altid har været betinget af dets undertrykkelse af andre paradigmer? Har fjendebilleder ikke altid været den måde, hvorpå kapitalismen har opnået en ophævelse af illusionen, myten, om sin egen universelle gyldighed til en uomgængelig sandhed? Er McCarthyismen, Trumanoktrinen og ’Krigen mod Terror’ ikke netop eksempler på dette? I en kamp på liv og død må den ene part selvfølgelig lade livet, og kapitalismen ender dermed med at anskue sin modpart som en død genstand. Som vi tidligere har set, duer det ikke, da vi ender tilbage i begærsdiskursen. Begge momenter indser dermed, at deres forestilling om sig selv faktisk er betinget af deres respektive derværen, deres liv, og kampen suspenderes.

Herren og trællen

I stedet sættes de i et forhold til hinanden, som de begge kan leve med. Den første, kapitalismen, indtager Herrens position – ”[...] den selvs-

tændige [selvbevidsthed], for hvem det væsentlige er for-sig-væren.” (Hegel 2007, s. 131) Den anden, internettet, indtager Trællens position – ”[...] den uselvstændige [bevidsthed], for hvem livet, eller væren for en anden, er det væsentlige.” (Ibid.)

Her er altså tale om et forhold, hvor kapitalismen har herredømmet, men samtidig er afhængig af internettet for at opretholde sin for-sig-væren. Beskriver dette ikke meget godt, hvordan kapitalismen på den ene side har opnået større og større magt over internettet og dets brugere, men samtidig mere end nogensinde før er dybt afhængig af internettets fortsatte beståen for at kunne opretholde sig selv? Hvordan ville kapitalismen se ud, hvis det hele brød sammen i morgen? Hvad ville der ske med børshandlen, med forbruget og ’væksten’, som internettet i sidste ende er en garant for?

I internettets korte levetid er det ændret fra at være et forskningsprojekt, forbeholdt nogle enkelte store universiteter, til at være et libertær-hedonistisk Utopia, hvori hin enkelte oplever den ultimative frihed til at gøre som det passer ham (jf. Regel nr. 8), men hvor den usynlige hånd samtidig er fri til at spionere og in-

deksere brugernes adfærdsmønstre (jf. Regel nr. 33), og derpå, som en anden dukkefører, styre forbrugers adfærd på nettet samtidig med, at det fire valgs illusion opretholdes (jf. Regel nr. 9). Er internettet, i Anonymous' skikkelse, i virkeligheden ikke den eneste, der for alvor har opnået vished om denne sandhed om sig selv, og dermed er sig selv bevidst? Om alt dette kan udmønte sig i noget normativt af en eller anden art, vil jeg undlade at gøre mig klog på. I stedet vil jeg give ordet til ham, der startede det hele, og minde læseren om Regel nr. 20.

I en retssag i mellem en 'copyright troll' og en række internetvirksomheder (bl.a. Google, Amazon og Yahoo!) i en flække i Texas, hvor han vidnede til sidstnævntes forsvar blev Tim Berners-Lee (opfinderen af World Wide Web-standarden – internettet, som vi kender det i dag), stillet spørgsmålet: "And who owns the web?" og hans simple respons var "We do" (Mullin 2012). Internettet ejes således af os alle, og enhver magt udøvet på det ville kræve et totalt konsensus. Men det betyder samtidig, at intet individ kan udøve sin individuelle vilje overfor det, altså ejer ingen internettet. Internettet lader sig ikke prissætte eller på anden måde kvantificere, og på den

måde forbryder det sig mod kapitalismens fundamentale aksiomer – det dividerer med nul (jf. Regel nr. 37).

Litteraturliste

–Adorno, Theodor W. og Horkheimer, Max, Oplysningens Dialektik, Samlerens Bogklub 2003.

–Anonymous, Rules of the internet: According to the People Who Run it, otherwise known as 4Chan, <http://www.mikearauz.com/images/rulesoftheinternet.jpg>, 31 marts 2012.

–Fancony, Simon, Folketingets hjemmeside udsat for hackerangreb, Dagbladet Information, 30. januar 2012, www.information.dk/292042 31. marts 2012.

–Hegel, Georg W. F., Åndens Fænomenologi, Gyldendals Bogklubber 2007.

–Gjerding, Sebastian, Den ansigtssløse modstand, Dagbladet Information, 10. februar 2012, www.information.dk/293184, 31. marts 2012.

–Mullin, Joe, Tim Berners-Lee Takes the Stand to Keep the Web Free, Wired Magazine, 8. februar 2012, www.wired.com/threatlevel/2012/02/tim-berners-lee-patent/, 31. marts 2012.

GODE RÅD TIL REJSEN

af *Martin Hauberg-Lund*

"It's a dangerous business, Frodo, going out of your door [...] You step into the Road, and if you don't keep your feet, there is no knowing where you might be swept off to."
- Bilbo Baggins

Da jeg i løbet af tiden op til samt under mit ophold ved Warwick University i England fra efteråret 2009 til foråret 2010 besluttede mig for at ville videregive mine erfaringer ang. udvekslingsophold havde jeg ikke troet, der ville gå så (relativt) lang tid inden de kom mine medstuderende i hænde. Nu har jeg endelig fået mine erfaringer nedfældet, så der (forhåbentlig) også er andre, der kan drage nytte af dem. Jeg ønsker altså med nærværende tekst at give nogle gode råd til, hvordan man kommer godt fra start med sit udvekslingsforløb. Om du så mestrer f.eks. engelsk, tysk, fransk eller spansk godt nok til, at det er England, Tyskland, Frankrig eller Spanien, du har set dig lun på, så vil jeg hermed anbefale

dig, at du såfremt det står i din magt faktisk giver udvekslingsstudiet en chance, da det under al sandsynlighed aldrig bliver 'nemmere' for dig at bruge et eller to semestre i udlandet inkl. SU o.lign. Og ja! – det er al besværet værd, da et udlandsophold ryster dig i din grundvold, så du på relativt kort tid lærer mere end du troede muligt. Vel at mærke fagligt såvel som eksistentielt – at rejse ud indebærer nemlig både at dykke ned i sit stof og kigge ind i sig selv. Det er både sikkert og vist!

Her er imidlertid min liste, som går ud til alle jer, der har mod på at lægge Danmark bag jer og for en tid leve løs i en fremmed kultur, på et nyt sprog og ved et andet universitet end AU:

Forberedelse – sørg for i så god tid som muligt at få styr på papirarbejdet, som ethvert udlandsophold indebærer. Få styr på, hvem der skal have hvilke papirer tilsendt samt hvornår, så du ikke ender med pludselig at skulle have en masse ting på plads dagen inden, du står til at

skulle afsted. (Og jeg mener 'i så god tid som muligt', da det sagtens kan tage helt op til et lille års tid at få alle detaljerne på plads, hvis ikke du rejser med ERASMUS-ordningen eller lignende ordninger.) F.eks. kan tilsyneladende simple ting som det at få oversat sine akademiske resultater (dvs. ens karakteroversigt) til det relevante sprog godt tage sin tid at få bragt i orden – så sørg for at rykke de ansvarlige folk i tide, så der kommer styr på sagerne hurtigst muligt! Tro mig: universitetet kan til tider synes at være en nærmest 'kafkask' bureaukratimaskine, hvis motorer holdes i gang af de studerendes frustration... Så husk, at du selv må tage styringen, hvis du føler, at dem, som skal gøre deres ting ikke får dem gjort.

Finansiering – Hvis ikke du rejser med ERASMUS-ordningen eller lignende ordninger skal du besøge SU på deres hjemmeside for udlandsstipendier (<http://studerende.au.dk/su/udland/>). Hvis du rejser til udlandet for at tage en del af eller en hel Master-uddannelse (dvs. hvad der i udlandet svarer til en dansk kandidatgrad), så vil du kunne få dækket dine universitetsomkostninger (dvs. 'university fees'/'tuition') hvis ikke helt, så i hvert fald i stort omfang.

Kontaktperson – hvis ikke dit værtsuniversitet selv sætter dig i forbindelse med en ældre eller blot lokal studerende, der kan tage godt imod dig og vise dig lidt rundt på campus osv., og som du kan komme til med spørgsmål og/eller bekymringer ang. dit ophold, så tag selv at kontakte universitetet og spørg dem om ikke de kan finde en studerende at stille til rådighed. Medmindre du er en så tilpas selvstændig og autonom person, at du bare gerne selv vil klare ærterne, så vil det typisk være en god idé at have en mentor af en slags, da du dermed ikke føler dig fortabt og forladt i de fremmede omgivelser.

Bofæller – hvis du gennem dit værtsuniversitet bliver installeret i en delebolig med f.eks. to-tre andre studerende, så er det en god idé, at du ikke på noget tidspunkt tøver med at melde ud, hvad angår standarder for rengøring, oprydning, støjniveau, etc., så du ikke ser dig sur på dem, du skal bo med og der opstår dårlig stemning, som det kan være svært at få bugt med når først, den er blevet etableret. Vær klar i mæglet mht., hvad du finder dig i, og hvad du ikke finder dig i. Så ved alle, hvad de har med at gøre og det bliver nemmere at diskutere tingene og finde en fælles løsning.

(Typisk har dit værtsuniversitet en 'boligpolitik', som informerer om, at du kan kontakte en ansvarshavende, der vil gå videre med sagen, skulle der opstå situationer eller forhold, der bare ikke er acceptable.)

Mobiltelefon – anskaf dig hurtigst muligt en mobiltelefon/et SIM-kort med abonnement eller 'pay-as-you-go'-ordning i det land, du har valgt at rejse til. Så kan både du og dine venner – gamle såvel som nye – få fat på dig uden, at det koster en formue. Det er klart nemmere at engagere sig socialt, hvis folk kan få fat på en pr. sms/opkald. Det er dumt at skulle betale for meget eller ligefrem låne penge, bare fordi man ikke har fået ordnet sine mobiltelefoniske forhold i tide!

Indkøb – gå en tur i dit lokalområde og find nogle gode steder at handle, så du kommer godt fra start, hvad angår fødevarer (brød, frugt, grøntsager, etc.). Det er klogt at gøre dette en af de første to-tre dage efter, du er ankommet til den by, du skal bo i.

Lokalområdet – i det hele taget er det en god idé, at du orienterer dig i dit lokalområde, så du hurtigt/hurtigere kommer til at føle dig hjemme. Besøg områdets museer, caféer, biblioteker, boghandler eller hvad du

nu falder over af seværdigheder. På den måde får du også chancen for at komme i kontakt med nogle af de lokale, der som regel vil kunne give et godt råd til en studerende, der på egen hånd er rejst ud og som endnu ikke kender området. Desuden er det rart at kende til et sted, hvor der ikke hele tiden render hundredeogsytten andre studerende rundt, for her blot i fred og ro at fordybe sig i en bog med en god kop kaffe eller te.

Transport – det vil som regel være muligt at købe et måneds- eller kvartalskort, som giver adgang til den fornødne transport til/fra universitetet (f.eks. bus eller metro), og da der kræves billed-ID o.lign. for at få sig et sådant kort er det en god idé at undersøge forholdene hurtigst muligt, så du ikke ender med at købe en masse éngangsbilletter, som er en betragteligt dyrere måde at fragte sig rundt på.

Held og lykke til!

MATEMATISK BUFFET

Af Hans Erichsen og Jan Hoffmann

Som alle ved er det yderst nødvendigt med masser af energi inden man tager til den sagnomspundne Idealismekreds, og derfor var det utrolig heldigt, at matematisk havde valgt at placere deres legendariske kæmpe buffet nogle få timer inden. Man ankommer med en hvilepuls på ca. 70, men efter indtagelsens af La Grande Bouffe, har man en der svarer til 180, med koldsved drivende ned ad ryggen. Solen skinnede kælende ind gennem vinduerne, mens vinen faldt blidt i glasset. Tallerknerne talte og bestikket hviskede: SPIS.

De knivskarpe kokkedamer havde tilberedt et festmåltid af dionysiske dimensioner: Laks, svin, okse, kalv, alt fra det asiatiske hav, nye danske kartofler, friske basmatiris, pasta direkte fra Italien, franske vine, ostebord med oste fra hele Europa og selvfølgelig vin-

druer, friskbagt brød, fantastiske oliven og til desserten kunne man få en himmelsk æbletærte, der kunne få de græske guder til at hoppe og danse oppe på olympen, nogle ville måske sige, at vi skuede direkte ind i ideernes verden.

Tak til Palles Athene og Afrodite for at ikklæde sig kokkedragterne, og sætte guddommelige timer af til vores kulinariske begær. Negationen var et evigt nu – man levede i en tilfredsstillelsesboble.

For første gang følte man sig oprigtigt mæt og klar til at tage til Idealismekreds.

GØR
OPRØR

FILM

DOXA

ANMEDLER

MATEMATISK
BUFFET

PSYKO
LASAGNE

...JUST SHOW HOW FLEXIBLE YOU ARE

Af Jan Hoffmann

Jeg blev oprindelig bedt om at lave en anmeldelse af en rigtig spillefilm. Derfor skyndte jeg mig ind for at se "The Artist", det skulle jo helst være noget aktuelt, tænkte jeg. Og hvad er lige nu mere aktuelt end den? Med 5 oscars i bagagen er den det helt store emne inden for filmbranchen lige nu, og det har den været siden premieren ved Cannes. Men i sidste øjeblik skiftede jeg mening. Jeg så en ny film, som jeg hellere ville anmelde, da den på sin vis overraskede mig mere, ja den tog nærmest pusten fra mig. Filmen er finsk, og den er tilbage fra 2010. Det er måske efterhånden ved, at være en film som nærmer sig sidste anmeldelses dato, men eftersom man også tit ser nyanmeldelser af film, der kommer på DVD, så tænkte jeg at det også ville gå med denne, for den er nemlig også først for nyligt blevet udstillet i Danmark. Og ja, jeg sagde udstillet, denne film er nemlig ikke en spillefilm, det er såmænd videokunst. Filmen hedder "Sweet Mov(i)e" og er lavet af finnen Jan Ijäs. En anden

fordel ved at anmelde denne film, frem for "The Artist", er, at denne kan findes på nettet helt gratis.

Men hvordan anmelder man videokunst? Umiddelbart starter man vel bare, som man ville gøre med almindelige film: man starter med at beskrive, hvad den handler om. Filmen handler helt klart om en masse ting, men noget konkret handlingsforløb er der ikke! Videoen minder på mange måder mere om en musikvideo end om en film. Der kører to film ved siden af hinanden, mens et musikstykke spiller henover. På den ene skærm, den til venstre, er der en række unge kvinder (alt lige fra en af gangen til et par stykke på samme tid), som stikker rumpetten i vejret og "shaker den booty", som man siger. Eller, med andre ord, de står mestendels på alle fire og laver samlejebevægelser, både som om de ridder eller som bliver de taget bagfra. På den anden skærm finder vi, selvfølgelig, en masse gutter der vrikker med hofterne: bollebevægelser. (Det skal lige siges, for en god ordens skyld, dog i parentes, at alt

dette foregår med tøj; det er ikke porno jeg anmelder.) Der findes altså på skærmen et reelt samleje. Det er bare delt op. Kvinden i vens-tre side og manden i højre. Det bliver næsten samtidig til en længsel for de "deltagende". De er på en måde i gang med at have sex, men det er bare aldrig rigtig med hinanden, og det er aldrig rigtig det samme uden en partner. Bevægelserne bliver også

end bare sig selv, de søger hinanden. I videoen er det nærmest, som kommer der en grundlæggende dyriskerotisk drift frem i mennesket, en higen efter at blive tilfredsstillet. Men denne enepreformance, får det også til, udover at virke desperat, også til at virke til kunstigt og klunset. Videoen får et let og humoristisk præg, som jeg vil mene kun gavner. Det bliver også efterhånden ret absurd:

i denne ensomhed til tider temmelig voldsomme og kan komme til at virke desperate. De er ikke tilfredse på denne måde, de søger noget mere

hvorfor må alle disse bare udleve deres seksuelle fantasier alene?

Henover filmen spiller en meget

fængende sang, hvorfra titlen på denne anmeldelse er taget. Omkvædet lyder: "You don't have to say that you love me / just show how flexible you are / you don't have to say that you need me / just show how flexible you are".

Teksten her vil jeg ikke begynde at tolke på, jeg vil bare nøjes med at sige, at jeg synes den er fantastisk. Musikken er også med til at forstærke filmens mere humoristiske side, og den virker godt sammen til men. På en måde får den det hele til

at virke en kende tragikomisk, og det kun på den gode måde.

Titlen på filmen, "Sweet Mov(i)e", er jo ganske klar. Den hentyder både til, at det er dejlig film, og til at det er nogle utrolige, nogle "sweet moves", som de unge mennesker præsterer.

Filmen er helt klart værd, at finde frem på nettet og se, og hvis ikke filmen fænger, så er jeg sikker på melodien gør. Filmen varer kun 3 minutter, men dermed ikke sagt, at den ikke holder længere.

'GØR OPRØR!'

af Nicolai Krejberg Knudsen

At sælge en bog med titlen 'Gør oprør!' – og endda at sælge den i mange kopier – er lidt af en bedrift. Især når bogen er skrevet af en gammel filosof. Dette er ikke desto mindre lykkedes for franskmænd Stéphan Hessel, så jeg besluttede mig for at undersøge, hvad al denne ståhej gik ud på, og om det virkelig er muligt for filosofien at placere sig på bestsellerlisten.

For at starte med slutningen: De sidste par sider i denne i forvejen forfærdeligt korte bog er et efterord skrevet af den franske udgiver Sylvie Crossman, men det har i højere grad karakter af kalorielet fyld end oplysende kommentarer. Crossmans fokus er på det rent biografiske – det vil sige, at det er en fæl omgang pathos – frem for på Hessels tænkning, hvilket fra et filosofisk perspektiv (hvilket jeg tillader mig at lægge, eftersom det er som filosofisk, at Hessels pamflet markedsføres) er

ren øregas. Der er ingen tvivl om, at Hessels liv rummer spænding nok til en hel roman eller en spillefilm (hvis bogen da sælger godt i De forenede Stater), men i en bog, der reelt set er 23 (mikroskopiske) sider lang, er der ikke plads til at fjerne fokus yderligere fra det egentlige indhold.

At Hessel også selv falder i nostalgis fælde er noget, man som læser må være forberedt på: Den 93-årige franskmænd tager udgangspunkt i sin egen erfaring i modstandskampen og bruger den brændende, kampivrige indignation herfra som

førsteeksempel på det engagement, som han mener mangler i nutidens ungdom. Man skal dog ikke læse denne eksemplificerende biografisme som en sletskjult konservatisme: For at trænge igennem til den filosofiske kerne i pamfletten må man læse uden om det biografiske – og her er det nødvendigt at ignorere efterordet, som nærmest er forstyrrende for den filosofiske læsning.

At pamfletten sigter ad hominem frem for efter et (fag)filosofisk publikum er også tydeligt, idet de eneste referencer til filosofiens mestre foregår på det, der svarer til en halv normalside. Her får han til gengæld nævnt både Sarte, Merleau-Ponty (hvis forelæsninger han har fulgt), Hegel og Benjamin. Af Sartre har Hessel ladet sig inspirere til en urokkelig tro på menneskets ”vilje til at engagere sig” (s. 14) og individuelle ansvar. Fra Hegel henter Hessel ”en målrettet udviklingshistorie, hvori menneskeheden langsomt, men sikkert, vokser i frihed” (s. 15). Det er dog uklart, hvordan Hessel kombinerer den hegelianske fremskridtstro med hans indledende bemærkninger: ”Disse [demokratiske] principper og værdier har vi i dag mere end nogensinde brug for.” (s. 8, min kursivering) Måske er det i denne forbindelse Hessel tænker

på Benjamin, for hvem ”historien [er] én lang, uomgængelig vandring fra katastrofe til katastrofe” (s. 16) – men han introduceres blot som Hessels ”fars ven”, og hvilken rolle Benjamins historieopfattelse spiller i forhold til Hegel afklares aldrig.

Hvis vi ser bort fra den filosofiske namedropping, og i stedet kigger på Hessels egen position, mener jeg, at man kan identificere to planer i hans tænkning. De første plan udgøres af hans personlige indignation, og det andet plan er snarere et formelt imperativ. Det første udfoldes naturligvis med udgangspunkt i Hessels egne erfaringer, og hans indignation skyldes ”dette samfund med papirløse indvandrere, udvisninger og mistænkeliggørelse af indvandrere, (...) dette samfund, hvor man sætter spørgsmålstegn ved pensionerne og ved de opnåede sociale rettigheder, (...) dette samfund, hvor medierne er i hænderne på de velbærgede.” (s. 8) Det formelle krav derimod er snarere en opfordring til hver enkelt, og det er her titlens imperativ kommer ind, om at lade sig indignere – men argumentatorisk er denne fordring ikke hæftet til det konkrete indhold i Hessels egen indignation (hvilket måske skyldes bogens polemiske sigte?): ”Til de unge siger jeg: Se jeg omkring, og I vil finde

grunde til at harmes – måden, vi behandler indvandrere på, de illegale immigranter, romaerne. I vil finde helt konkrete forhold, der vil få jer til at kaste jer ud i betydningsfuld aktivitet og virksomhed. Søg, og I skal finde.” (s. 20) Bemærk, hvordan det konkrete indhold er forskubbet til en sidebemærkning, og hvordan opfordringen går på, at vi hver især skal engagere os i netop dét, som vi selv finder betydningsfuldt. Hessels pointe er ikke så meget, at vi skal kæmpe mod de eksempler på social uretfærdighed, som han fremhæver i sin bog, men derimod at vi skal kæmpe imod ligegyldigheden og lade os indignere over det, vi selv finder uretfærdigt. Her finder vi en antropologisk bestemmelse, idet Hessel om ligegyldigheden siger: ”Med denne holdning mister man noget af det væsentligste ved det at være menneske. Et helt uundværligt element: evnen til at oprøres og det engagement, der følger deraf.” (s. 17)

I denne skelnen mellem de to planer finder vi i øvrigt en kommentar til højrefløjens kritik af Hessel – for godt nok er kritikken på det konkrete plan knyttet til en venstreorienteret kritik af de grundlæggende kapitalistiske strukturer i vores samfund – men imperativet ”Vær indig-

neret!” og kravet om engagement er ikke forbeholdt venstrefløjens, og det er heri kernen i ‘Gør oprør!’ skal findes: At være indigneret er netop et tage ansvar for samfundsudviklingen og ikke lade sig styre af status quo. Også højrefløjens har brug for at bryde ud af rollen som passiv forbruger og engagere sig i samfundsudviklingen og ændre på det, de finder skandaløst.

Den filosofiske perspektivering i pamfletten er måske nok mangelfuld, og hvorvidt imperativets indholdsløshed er en styrke eller svaghed vil jeg lade læseren om at bestemme. Pamfletten er intet filosofisk mesterværk, men fordringen om engagement og kritisk stillingtagen er i høj grad aktuel – og salgstallene tyder på, at man må ty til denne philosophy light-genre, hvis man for alvor ønsker at ruske op i de unges sløvsind. Opfordringen er hermed sendt videre, men hvorvidt Hessels pamflet forsvinder i sin egen markedsføring må tiden vise.

NOBELKANTINENS PSYKOLOGISKE LASAGNE.

Af Hans Erichsen og Jan Hoffmann

Denne fredag har Nobelkantinens ukendte kok fundet de tabasco indsmurte opskrifter frem, og lavet en lasagne på mexicanske præmisser. Forventningen om en mexicansk svedetur melder sig imens det vakkelvorne lasagnestykke mister sin form som det slynges op på pap-tallerknen. Glasset fyldes med vand til det leger med overfladespændingen, da man helst vil undgå halsbrænd.

36,- til Tina og ned til bordet.

Som den foreligger minder det ikke om noget man umiddelbart vil asociere med lasagne, men snarere en omgang Chili Con Carne, der engang var indrammet af makaroniplader, og som offer for undertegnets spastiske færdigheder med en lagkagekniven, er blevet til et miskmask af alle ingredienser – panta rei.

Mornay saucen er udskiftet med smeltet cheddarost og laurbærblad-

ene er ikke fjernet. Fraværet af chili reducerer nødvendigheden af vandet betragteligt. Smagsoplevelsen giver ikke det spark man havde forventet, det er en sovende mexicaner, der kun ville kunne vækkes af en flaske tequila.

Graden af ånd: svag

(I øvrigt er Burgeronsdag overvurderet)

IKEMP!

Af Hans Erichsen

Filosofiens verden af Peter Kemp.

Peter Kemp – 75årig hegelianer med forbehold – giver et sammenhængende overblik over historiens filosofiske tanker. Projektet er følgende, hvordan disse tanker inden for eksistens-, kultur-, samfunds-, krops-, dannelses-, og til allersidst religionsfilosofien hænger sammen på kryds og tværs. Med andre ord, hvordan de i og for sig udgør en helhed og hvordan de kan sættes i relief til aktuelle problemer i vores allesammens globaliserede verden.

En kort sidebemærkning om det æstetiske, der er nødvendig inden vi bevæger os videre, da man ved første overfladiske øjekast inderligt håber, at det indvortes adskiller sig radikalt fra det udvortes – omslaget er ærlig talt ufattelig frastødende. Det er omsvøbt af nogle grå skyer, hvor man derefter har klasket en cremefarvet cirkel på fronten, der skal huse Platon og Aristoteles – re-

spektløs over for den store Rafaels fortræffelige maleri. Hvis man ikke vidste bedre skulle man tro, at bagmændene var en syvende klasse, der har lavet en planche i forbindelse med en filosofisk projektuge – hvis sådan noget altså findes.

Projektet med bogen er umiddelbart en interessant tanke, men Kemp forsøger at danne en helhed over filosofiens tanker, der efterfølgende skal knyttes an til ovennævnte områder, og er altså et meget omfattende og måske umuligt projekt at få gennemført med en bog af den størrelse. Et hurtigt kig i navneregistret vidner da også om, at han har inviteret samtlige filosoffer – en til hver anden side. Dette fornemme selskab skal sammen med Kemp skabe helheden og kortlægge filosofiens verden i-verden-væren. Strukturen fungerer således, at han til et hvert emne, det være sig et af de mange forskellige som ovennævnt, kort og overfladisk, introducerer de filosofiske tanker og filosofferne, der er relevante for det givne område. Efter udlægningen følger en

aktualisering af disse tanker, der benyttes til en kritisk stillingtagen til generelle eller konkrete problemer og tendenser.

Substansen i Kemps udlægning af filosofien er ikke af verden. Metoden svarer til at tage et x antal filosoffer og kaste samtlige (jeg har ikke gidet at tælle dem alle) op i luften og forvente at kunne gribe dem igen, for dernæst at placere dem meningsfuldt i 'systemet' – overfladefilosofi med navneskilt har aldrig været godt i sig selv. Det hele bæger da også tydeligt præg af, at det ikke er rettet til et fagfilosofisk publikum, hvorfor det vil være u hensigtsmæssigt at give sig i kast med dette værk, hvis man

begærer filosofisk berigelse – substansen forbliver hinsides i Filosofiens verden. På dette punkt er det indvortes som det udvortes. Men der hvor Kemp bliver interessant, er med hans mere eller mindre polemiske udfald, hvor han sætter filosofiens kritiske funktion i spil, og benytter sig af den førnævnte udlægning, der skal give det argumentatoriske pondus, som i aktualiseringen formår at påpege problemerne.

Den overordnet sammenhæng kan ofte være svær at få øje på, men et af de vigtigste begreber, der går igen, som ligger Kemp meget på sinde at få bragt i folks bevidsthed, er verdensborgertanken. Denne

foranlediges af finanskrisen, divergerende kultures sameksistens, klimaforandringerne, teknologiens stigende indvirkning globalt, transnationale virksomheders nationale uafhængighed, NGO'er osv., alt sammen noget der ifølge Kemp, transcenderer det statiske nationale verdenssyn. Hertil kommer Kemps kæphest, philoxenia, der betyder en kærlighed til fremmed, af hvilken vi som læser skal have cementeret i vores etiske værdisæt. En betydelig del af projektet er derfor, hverken mere eller mindre, at vi konfronteres med vores globale ansvar, i en globaliseret verden, med globale problemer, der i sidste ende kræver globalt engagement med en kosmopolitisk dagsorden. Men er dette noget nyt? Egentlig ikke vil jeg mene. Kemp bidrager blot til at vi i høj grad skal bringe filosofien ind i denne diskussion, så vi kan erkende de overordnede problemer, så de dermed er parate til at imødekomme deres skæbne, altså deres død. Dette er det overordnet, men jeg vil i det følgende tillade mig at præsentere en lille del af Kemps indignation og harme ift. universitetspolitik, da der er en uforklarlig oprørske stemning i anmeldersektionen i denne udgave af DOXA.

Vi efterlader det globale udsyn for

en stund, da Kemp inddrager universitetsdebatten i kritikken i hans afsnit om samfunds- og dannelsesfilosofi. Kritikken kommer i forlængelse af neoliberalismens gennemsyning af samfundet og dets indtog på institutionerne, herunder universiteterne. Ifølge Kemp har konkurrencestatens managementtænkning, som det ildelugtende afkom af neoliberalismen, resulteret i at "universiteterne søger profitten frem for sandheden" – dette klinger unægtelig skidt i filosofiens ører, med mindre man hedder Morten Albæk. Denne fordrejning er hvad der sker, når man vælger at spørge en virksomhed til råds i forsøget på at redde et universitet. Og således sker det, at undervisere og studerende, ser deres frihed til medbestemmelse blive reduceret til blot at gøre som der bliver forlangt fra fyrsten, og den egentlige medbestemmelse forsvinder simultant med ånden.

Men nytter det noget at behandle de studerende som gangbare mønter, hvis værdi skal kunne måles og vejes på performativitetens vægt - således at det ikke længere er den engageret elev, men den nyttige der bliver interessant? Dette har ikke desto mindre været opfattelsen, der har været den dominerende, men denne har altså været fatal for de humanistisk

fag (jf. nedprioriteringen gennem 00'erne og op til nu) og i meget høj grad for filosofi(en). Humaniora tvinges ud i tværfaglighedens tyranni, for at få ballast ved redskabsfagene, så humanisterne kan vende tilbage med ranket ryg og stille sig op på vægten og se nyttemaksimeringsmåleren bevæge sig over i det grønne felt. Kemp er dog skeptisk, for hvis dette får lov til at fortsætte, mister humaniora sin kulturelle gennemslagskraft, og prioriteringen af de målebare og nyttige fag intensiveres og managementtænkningen kan få frit slag.

Hvis alt hvad der foretages på universitet skal have praktisk relevans, der kan aflæses på den fornævnte måler, så har man udelukket al uddannelse, dannelse, normativitet, refleksion og dermed også kvalt filosofien. Her er der ingen kære mor, men enhver er jo sin egen lykkes smed. Konkurrencestaten dominerer tydeligvis, men opportunismens smørsyre lugter af helvede til, og tvinger humaniora og kulturen til at gemme sig i de fjerneste afkroge af samfundet. Virkeligheden bliver dunkel og hul, hvis kulturen forsvinder, og man vender tingene på hovedet, hvis man mener at kulturen skal indrette sig efter virkeligheden – dette er intet mindre end fordummende. Den nye

kulturkamp må blive en kamp mod kulturløsheden – en kamp på liv og død om kulturens anerkendelse. Og vi må ifølge Kemp, kæmpe for at humaniora og i særdeleshed filosofien ikke skrumper ind sammen med kulturens forsvinden, således at der ikke længere er nogen tilbage til at kritisere de etablerede strukturer.

Har kulturens forsømmelse nået sit mætningspunkt, ”vil vi få et nyt ungdoms oprør?” Hvem ved. Man skal i hvert fald ikke lede længe efter forudsætninger.

DEN NYE STUDIEVEJLEDER: RASMUS GLUD MADSEN

Af Nicolai Krejberg Knudsen og Hans Erichsen

.På filosofi er ånden intensiveret i og med, at vi har fået en ny (k)ærlig studievejleder. Denne forandring skal ikke gå ubemærket hen, hvorfor vi har tilladt os at forstyrre den nye vejleder på sit kontor.

Hvad laver man egentlig, når man er studievejleder?

Primært skriver man mails. Ellers består det af individuel og kollektiv vejledning. Kollektiv vejledning er arrangementer, hvor man underholder mange mennesker på én gang – i fagsproget kaldes det præaktiv vejledning, hvor man er ude og hjælpe folk, inden de kommer i problemer, således at de ikke skal herop angående tilmeldinger til eksamen eller tilvalgsfag m.m. Ved individuel vejledning er det normalt folk, som er i tvivl, der kommer herop. Det er vejledning, hvor man – hvis man er

i tvivl om, hvad man generelt skal vælge – kan komme til studievejledningen og blive afklaret.

Hvad er den største udfordring som ny studievejleder?

At sætte sig ind i regler og procedurer. Som ny kender man ikke svaret på nogen spørgsmål, derfor tager det enormt lang tid at svare på dem. Men når man er inde i det, kører det meget godt. Tror jeg. Vi skal helst være så præaktive, så der kommer så lidt som muligt og spørger om hjælp.

Har din filosofiske uddannelse vist sig at være fordelagtig som studievejleder?

Det er lidt sjovt, at du siger det. Jeg oplevede til et studievejlederkursus, at den metode de forsøger at lære os, er det man her vil kalde den sokratiske metode. Det er faktisk kritikken på mennesker, der bliver udført – hvad er de underliggende præmisser for det, du siger. Gennem

afklaringen af disse præmisser kan den vejledte få et bedre forhold til beslutningerne.

Rygterne siger, at du er glad for Hegel. Indvirker din fascination af Hegel på din vejledning?

Helt bestemt. Der er bestemt en dialektisk proces i vejledningen. Måske en sokratiske dialektik. Med en vovet påstand kunne man godt sige, at Hegel er en fortsættelse af Sokrates. Den immanente negation, den bringer dig videre.

Med ti arbejdstimer om ugen, hvordan er det så at skulle varetage sit studiejob ved siden af sit egentlige studie?

Hvis man udover sit egentlige studie, gerne vil læse Hegel, deltage i Schwarz' og Henrik Jøker Bjerres fag 'Hvad er dialektik?', FSK og gå til Idealismekredsen... og ellers have et liv. Så må man jo desværre skære lidt ned på sine fornøjelser – som er at læse Hegel.

Hvordan er det at skulle vejlede sine venner?

Det er sjovt – det synes jeg. Jeg kan godt afsløre, at der ikke har været nogen af mine venner oppe, som er knækket sammen i gråd. Så på den måde har jeg ikke haft de store udfordringer. Det er gået godt indtil videre, og mine venner har været gode

til at respektere forskellen på studievejleder-Rasmus og civil-Rasmus.

Har der været samtaler, hvor du er brudt ud i gråd?
Nej, men... (...)

Når du ikke er studievejleder eller studerende, hvad eller hvem er du så?

Der er ikke noget subjekt. Jeg er kun i repræsentationer.

Hvad er det fedeste ved dit nye job? Det fedeste er, når man kan hjælpe nogen, der rent faktisk var i tvivl inden de startede, som efter vejledningen markant har oplevet forbedringer med studiet.

Er det værste, når folk kommer og ikke er i tvivl, som kommer ud efter vejledningen og er i tvivl?

Nej, det er også en god handling. Så var der jo noget, de ikke havde reflekteret over, som de så begyndte at reflektere over. Men det værste er, når man rent faktisk ikke kan hjælpe folk og må sende dem videre.

Hvad er din største drøm som studievejleder?

Jeg lever jo ikke, fordi der skal være et mål forud for alt, som jeg gør. Jeg gør kun tingen for tingen selv. Så umiddelbart er der ingen anden intention med studievejledningen end

PHÄNOMENOLOGIE DES GEISTES- BRÆTSPILLET

Et af filosofihistoriens sværeste værker er nu tilgængelig som brætspil! Du er den naturlige bevidsthed, der gennem en farefuld, dialektisk udvikling skal dyste med de andre bevidstheder om først at nå den absolutte viden! Alle bevidstheder starter i forordet og skal derefter gennem immanente negationer kæmpe sig igennem otte spændende kapitler inden én bevidsthed kan udråbe sig til at være den inkarnerede Verdensånd!

ANTAL SPILLERE: 2-4

REKVISITTER: En terning, en udgave af DOXA #42 og en hjemmelavet brik per spiller (fx blyantspidser, kapsel, papirstump, el.lign.)

REGLER: Alle spillere starter i Forordet, og man må først træde ind i den sanselige vished, når man slår en sekser – i Forordet har man 2 forsøg til at slå en 6'er, inden turen går videre. I overgangen fra forordet til kapitel 1, skal man sige indgangsbønnen: ”**Affirmation, negation, negationens negation**”. Glemmer man at sige indgangsbønnen (eller siger man den forkert) må man blive stående i Forordet.

Kapitel VI

- 1: Du glemmer, at ånden er et absolut, selv bærende, virkeligt væsen. Ryk 1 felt tilbage.
- 2-3: Den sædelige verden: alle spillere rykker 1 felt frem.
- 4: Ånden hæver sig over sig selv. Stå op, indtil næste runde.
- 5-6: Schopenhauer lægger sine forelæsninger samtidig med dine. Ryk 2 felter frem på grund af øget selvillid.

KAPITEL V

- 1: Fornuffen er den bevidsthed, der har vished om, at den er al realitet. Ryk 2 felter frem.
- 2: Dit forhold til andetværen er blevet positivt. Ryk 1 felt frem.
- 3: Din naturvidenskabelige viden er ikke god nok. Bliv stående.
- 4: Fredagsbaren ligner lort, så Morten Haugaard skælder dig ud på gangen. Ryk 1 felt tilbage.
- 5: Dette kapitel er ret langt. Bliv stående.
- 6: Din vished om at være al realitet er ophævet til sandhed. Ryk 2 felter frem.

MÅL: Den absolutte viden

Kapitel VII: Religionen

KAPITEL VII

- 1: Du forstår ikke sammenhængen ml. lysvæsenet og håndværkeren. Bliv stående.
- 2: Du studerer forskellige kunstværker. Ryk 1 felt frem.
- 3: Schelling har spildt rødvin på dine papirer. Ryk 3 felter tilbage.
- 4: Du glemmer et møde i Idealismekredsen. Ryk 1 felt tilbage.
- 5: Slaget ved Jena forstyrrer dig. Ryk 1 felt.
- 6: Du får et Ph.d-stipendie og har endelig tid til at læse bogen færdig. Ryk til 'Den absolutte viden'.

Kapitel VI: Ånden

Kapitel V: Fornuftens vished og sandhed

Kapitel IV: Sandheden om visheden om sig selv

Kapitel III: Kraft og forstand, fremtræden og den oversanselige verden

Kapitel II: Iagttagelsen; eller tingen og illusionen

START: Forord

Kapitel I: Den sanselige vished

KAPITEL III

- 1: Din husholderske er gravid. Fortsæt med fanen højt. Ryk 1 felt frem.
- 2: Du forstår ikke, hvad 'sollicitere' betyder. Bliv stående.
- 3: Kræfternes spil: Du rykker et felt frem, og rykker spilleren over for dig et felt tilbage.
- 4: Sandheden forskubbes til den oversanselige verden. Ryk et felt tilbage *eller* stå op indtil det er din tur igen.
- 5: Du har nået den fordrejede verden. Spilretningen skifter, og du rykker 2 felter frem.
- 6: Du bedriver eksklusiv omgang med dig selv. Vent en omgang.

KAPITEL I

- 1: Du er i tvivl om, hvem 'jeg' er. Ryk en anden brik 1 felt frem.
- 2: Du kan ikke sige, hvad du mener. Ti stille i 1 runde. Hvis du fejler, sidder du en runde over.
- 3: Skriv hvad klokken er på et stykke papir, og vent 1 runde. Hvis den ikke er det samme næste runde, så ryk 2 felter frem.
- 4-5: Udpeg, hvor du står. Ryk 1 felt frem.
- 6: TSW holder forelæsning. Ryk frem til starten af kap. 4.

KAPITEL IV

- 1: Kamp på liv og død med spilleren til højre for dig. Vinderen rykker 2 felter frem.
- 2: Du er blevet stoiker. Sid 1 runde over.
- 3: Du er skeptisk over for spillet. Ryk 1 felt tilbage.
- 4-5: Du har Weltschmerz. Vend terningen om – det er dit slag.
- 6: Det er fornuftigt at rykke 2 felter frem. Gør det.

KAPITEL II

- 1: Du er for beruset. Sid næste runde over.
- 2: Du har indset, hvad *aufhebung* betyder. Ryk en anden spiller et felt tilbage, udpeg en spiller til at sidde en runde over, og ryk selv et felt frem.
- 3: Din mor dør, og du begynder at stamme. Ryk 1 felt tilbage.
- 4: Du bøvlrer med Tingens enhed. Bliv stående.
- 5-6: Den absolutte negation, der forholder sig til sig selv, er det samme som dens ophævelse af sig selv. Ryk 2 felter frem.

Den naturlige bevidsthed udvikler sig ved, at der slås med en terning, som afgør, hvad der sker. Hvis du står i den sanselige vished og slår 5, kigger du således under begivenhederne for kapitel I ud for tallet 5.

Der kan ikke være mere end én spiller på hvert felt, og hvis du skal rykke ind på et felt, hvor der allerede er en anden bevidsthed, er der **kamp på liv og død**. Der slås herefter med en terning, som afgør hvordan kampen skal udkæmpes:

1-2: Tommelfingerbrydning med højre hånd

3-4: Tommelfingerbrydning med venstre hånd

5-6: Stirrekonkurrence

Vinderen for lov til at rykke videre til det næste felt. (Og hvis der allerede er en spiller på dette felt, er der en ny kamp på liv og død.)

Der skal siges ”**Geist!**” når en bevidsthed træder ind i Åndens Rige (kapitel VI) (hvad enten det er fra kapitel V eller VII). Hvis man glemmer dette, skal bevidstheden rykkes tilbage til starten af kapitel V.

Hver spiller må én gang i løbet af spillet lave en **dialektisk intervention** og sige ‘+1’ til et terningekast. Der lægges således 1 til antal af øjne på terningen og summen af dette er det nye kast. Hvis der f.eks. er slået 4 og en bevidsthed laver en dialektisk intervention, svarer det til, at der blev slået 5. Begivenhed 5 finder således sted i stedet for begivenhed 4. Hvis summen af et slag efter dialektisk intervention er over 6, sker der ingen begivenhed og turen går videre.

En bevidsthed **vinder spillet**, når den kommer til **den absolutte viden**. Hvis en bevidsthed ved spillets afslutning ikke er i kapitel VI eller derover, er spilleren **geistlos** indtil næste spil.

af Hegelianerne (Ingen nævnt; ingen glemt)

studievejledningen selv.

Ville du alligevel ikke betragte det om en succes, hvis du fik en briks på kontoret?

Jo, altså nu sker der a change in the power balance, når der kommer en ny yngre studievejleder, der ikke er så erfaren som jeg – så måske jeg kan få indført en briks. Dette må være et erklæret mål for studievejledningen. Men faktisk håber jeg at kunne drive studievejledningen til at få lavet en virksomhed til filosofisk afklaring med filosofi- og idehistorier studerende imellem – dette er en idé, som Hans Fink og Henrik Jøker Bjerre fik til Faglig Weekend. Det, tror jeg, ville være godt.

Kommer man som studievejleder tættere på sine undervisere? Man bliver vel nærmest kollegaer, når man deler gang?

Både og. Det afhænger af, om de er her. Hvis man kender dem i forvejen, så møder man dem oftere. Men det er jo ikke sådan, at man bliver venner med dem. Man bliver fx ikke venner med Jens Thisted.

Hvem er Jens Thisted?

Det ved jeg ikke, jeg er jo ikke venner med ham.

Rygterne siger, at vejledningen fremover vil foregå ved hjælp af en ‘Magic 8-ball’.

Ikke al vejledning, det kan jeg blankt afvise. Men det er rigtigt, at noget vejledning forhåbentligvis vil blive afstedkommet ved hjælp af en ‘Magic 8-ball’.

Hvilken form for vejledning, tænker du på her?

Åndsvejledning.

Hvad vil det sige?

Når man reelt er i tvivl om noget, så kan det være en fordel, som et tankeeksperiment at lægge beslutningen over på tilfældet og så se, hvordan man har det med at have taget den beslutning.

Også lige et sidste spørgsmål: Hvis du nu forestiller dig, at der er en datingside for universitetsansatte, hvordan ville du så beskrive dig selv på din profil?

[Lang pause, afbrudt af fnis.] (K)ærlig, flot fyr, øhm, med ... masser af selvtillid og lækkert hår.

På dette tidspunkt i interviewet banker det (heldigvis for Rasmus) på døren.

“Er det her studievejledningen?”

“Ja, bare kom ind.”

Rasmus fortsætter sit arbejde og giver dialektisk vejledning til den næste, der har brug for afklaring.

NYT FRA FORENINGER

Filosofisk KlassikerKlub (FKK)

Filosofisk KlassikerKlub er en slags forening, der arrangerer studiekredse, hvor der især bliver læst hele værker. Det er således en mulighed for at læse de filosofiske hovedværker, i stedet for blot at læse uddrag, som det oftest er tilfældet i den normale undervisning. Læsningen af hele værker er en central del af enhver filosofisk dannelse, og med FKK håber vi at kunne udfylde de huller, der er i vores uddannelse, samt at få muligheden for at gå i dybden med det, der interesserer os mest.

Som regel mødes studiekredsene 2 timer om ugen – dette er dog ingen fast form, og de enkelte kredse bestemmer selv, hvor, hvornår og hvordan de vil mødes.

FKKs studiekredse bliver ikke oprettet ved, at der er en form for

”centraladministration”, der bestemmer, hvilke værker der skal læses. Kredsene bliver oprettet, når der er nogen, der gerne vil oprette en. Hvis du er interesseret i at oprette en studiekreds, så kontakt Søren eller Nicolai på hhv. benmau89@hotmail.com eller nicolai.knudsen@gmail.com, så formidler vi det videre på AULA.

For læseplaner, annonceringer, oplysninger og opdateringer, se AULA siden: ”Filosofisk Klassikerklub”

I dette semester (F2012) har vi haft følgende studiekredse på programmet (nogle af dem kører stadig):

- Badiou, Etikken
- Kierkegaard, Begrebet Angest
- Hegel, Åndens fænomenologi
- Heidegger, Spørgsmålet om teknikken, Vendingen og Kunstværkets oprindelse
- Schopenhauer, Verden som vilje og forestilling
- En kreds, der læser centrale tekster fra den analytiske tradition

Blandt de andre værker, der er blevet læst tidligere, er:

- Kierkegaard, Frygt og Bæven
- Nietzsche, Afgudernes ragnarok
- Heidegger, Væren og tid
- Aristoteles, Etikken
- Popper, The open society and its enemies
- Horkheimer og Adorno, Oplysnings dialektik
- Wittgenstein, Tractatus-logico philosophicus og Filosofiske undersøgelser
- Løgstrup, Den etiske fordring
- Spinoza, Etikken

Vi håber at se dig i FKK!

FSK

Filosofisk Studenterkollokvium har næppe før været så kollokvierende som for øjeblikket. Dette er selvfølgelig en glædelig nyhed, men bør på ingen måde blive en sovepude, hvorfor vi her ser det passende at sprede lidt propaganda. Vores kære kollokvium har de resterende gange i dette semester fornøjelsen af at kunne præsentere:

- 13/4 Martin Hauberg Lund
- 20/4 Johanna Seibt
- 27/4 Jens Sand Østergaard

Herefter vil FSK brygge på nye planer til efterårssemestret. Vi skal

bl.a. have lagt et nyt program, inviteret kloge hoveder og arrangeret et heldagssymposium. Alle er mere end velkomne til at deltage, både som oplægsholdere og medlemmer i FSK’s ”bestyrelse”. Der følger ikke bare flotte titler og stort ansvar med, men også fornøjelsen ved at give den levende filosofi på AU et frirum til at udfolde sig. Så kom og vær med; filosofien har brug for dig.

Teknologikredsen

Teknologikredsen på AU - en gruppe for diskussion og debat omkring teknologifilosofiske emner. Formålet med teknologikredsen er at mødes ca. en gang om måneden for at diskutere teknologifilosofiske emner og problemstillinger. Eksempler på sådanne problemstillinger kunne være: - Teknologiens rolle som medierende mellem mennesker i form af kommunikations- og sociale medier. - Ethiske følger af den teknologiske udvikling indenfor medicin og genetik set gennem et trans-/posthumanistisk synspunkt. - Virtuelle verdener og disses objekters ontologiske status; hvad er en pdf fil? Et elektrisk signal på en harddisk eller en bachelor opgave? - Hvilken rolle kan robotter have i samfundet? Vil robotter kunne fun-

gere som en reel arbejdsstyrke; vil dette gøre os afhængige af dem?
- Hvilket forhold er der mellem vidensproduktion og teknologisk fremskridt? Selve arrangementerne vil blive indledt af et oplæg på ca. 30 min. hvorefter der er et kvarters kaffepause. Derefter er der afsat 45 minutter til fri diskussion. Næste arrangement i Teknologikredsen finder sted mandag d. 23/4 kl.15.30-17.00, hvor lektor Morten Dige vil holde oplæg omkring 'radical enhancement'. Få mere information på vores facebook side eller AULA-gruppe (under FKK).

Eliten

ELITEN er filosofi-instituttets filmklub og det er, såvidt vi er orienteret, den eneste kreds på instituttet som har (film)kunst som omdrejningspunkt. Vi viser film som efter vores vurdering meningsfuldt kan siges at have relevans for en filosofisk filmklub pga. deres eksperimentelle, æstetiske og filosofiske karakter. Kriterierne er dog ikke fastlagte, vi har altså ikke nogle (bevidste) dogmer som baggrund for vores filmselektion i vores bestyrelse, derfor håber vi at mange vil have lyst til at være med til at lave programmet for efterårs semestret 2012.

Vi benytter os af universitetets projektor og højttalere, og viser filmene på dvd, derfor kan vi garantere en god audiovisuel kvalitet. Vi mener derfor at være et godt alternativ til din pc-skærm og måske endda til din eventuelle fladskærm!

ELITENS program for resten af semestret:

19. April:

Import/Export af Ulrich Seidl

3. Maj:

Det Syvende Segl af Ingmar Bergman

17. Maj:

The Exterminating Angel af Luis

Buñuel

31. Maj:

Pi af Darren Aronofsky

14. Juni:

Dogtooth af Giorgos Lanthimos

Filmene vises klokken 18 i bygning 1467, lokale 130. Fri entrè!

Ønsker du at blive tilmeldt mailinglisten eller blive medlem af bestyrelsen så skriv til: danielenevoldsen@gmail.com

Du kan også finde os på facebook: "den filosofiske filmklub ELITEN"

Venlig Hilsen

ELITEN

Panta Rei

"Velkommen alle studerende skal det larmende lyde herfra, hvor visse væsker virker kurerende; Panta Rei, din ugentlige fredagsbar.

Mød os til ludo eller skak, øl eller det typiske spil æg, bordfodbold bajer og vestjydesnak eller sammenlign med andre dit skæg.

Sid i den slidte sofa, Vals på det velholdte linoleum, tal tavst om Baruch de Spinoza eller tænd antikke lamper med petrolium.

Vi er Århus' billigste bar med Vest-

fynsk øl til en femmer. Her kan selv den nærigste nar blive så fuld at han glemmer."

- Ukendt

Den 16. februar fik Panta Rei ny bestyrelse, men grundet et administrativt ragnarok har vi ikke haft mulighed for at lave nogle større arrangementer lige for øjeblikket. Men den nye bestyrelse sidder dog ikke og hviler på laurbærene, men arbejder derimod på at få indført flere spil i fredagsbaren, renovering af lokalet og muligheden for at holde nogle tema barer hvor vi har åbnet til langt ud på aften. Vi udsender derfor et kærlighedsbudskab til alle jer, studerende og undervisere på Århus universitet, kom op i fredagsbaren, køb en øl, nyd udsigten og spred noget glæde. Jo flere mennesker der kommer og køber øl, jo mere hyggelige og succesfulde bliver vi, og jo flere ressourcer får vi at arbejde med. Ergo: Jo flere øl I, kære studerende, drikker jo bedre en fredagsbar får vi. Og der er jo rig mulighed for at få øl i vores fredagsbar. Der er den klassiske Vestfyn pilsner til 5 kr., som sammen med Alen no 16 til 10 kr. danner kernen af vores øludvalg. Og her i det spæde forår kan vi tilbyde Vestfyn Classic 5 kr.,

Mors Stout og Vestfyn Påskebryg til 10 kr., så den kræsne øldrikker har noget at vælge imellem. Vi vil i fremtiden variere i vores øludvalg og vi vil prøve og se om vi kan få det bredeste udvalg af øl af alle fredagsbare på Århus universitet.

Hvis man vil i kontakt med Panta Rei eller har lyst til at hjælpe Panta Rei på nogen måde er man velkommen til at kontakte en af følgende personer:

Formand Lars Petrat-Meyer på hans mail - Petrat-Meyer@hotmail.com
Næstformand Magnus Schmidt på hans mail - Magnus.s24@gmail.com

POLEMIKKEN

af *Andreas Vinther Jensen, Philip Hougeseu og Nicolai Krejberg Knudsen*

1. Til frokost med idéhistorie. Den anden dag sneg jeg mig til frokost med en flok idéhistorikere, og her så jeg for alvor deres spidskompetencer udfolde sig i praksis. Det store historiske overblik vist sig i form af utallige anekdoter om filosoffer, og deres evne til at generalisere og se de dybe sammenhænge udmøntede sig i konklusionen: ”Opfindelser bliver brugt meget mere, efter de er blevet opfundet.” Det var på mange måder et interessant feltstudie og de tværfaglige synergier lærte mig da også lidt om min egen faglighed: ”Forskellen på filosofi og idéhistorie er, at idéhistorikere beskæftiger sig med det samme som filosoffer. Men idéhistorikere beholder deres sociale kompetencer.” – NKK

2. Hegel tog fejl: Der er absolut intet fornuftigt i, at Morten Albæk er adjungeret professor, mens så mange dygtige forskere på AU har svært ved at finde ansættelse. -- Dette er i øvrigt også bevis på, at Gud ikke findes, for hvordan skulle

dette være den bedste af alle verdener? En eller anden burde vække universitetet fra sin (erhvervs)dogmatiske slummer. – NKK

4. Når folk taler om ‘den virkelige virkelighed’, afslører de sig selv med gentagelsen. For når man gentager noget, skyldes det, at det var uklart første gang, man sagde det. Udtrykket ‘den virkelige virkelighed’ vidner således om, at virkeligheden er mere end blot ‘den virkelige virkelighed’, og udtrykket underminerer dermed sit eget forsøg på at tilskrive ‘den virkelige virkelighed’ status af noget, som man nødvendigvis skal forholde sig til. Ubevidst er den talende allerede klar over, at ‘den virkelige virkelighed’ ikke er nogen selvfølge, og at der findes andre dele af virkeligheden, som vi kan vælge at forholde os til i stedet. – NKK

5. Nogle gange drikker jeg for at sove. Andre gange sover jeg for ikke at drikke. – AVJ

6. X-factor og social stabilitet. X-factor er en slags sovepille for middelklassen, så man hjemme i parcelhusene kan fryde sig over, at der er nogen, der er dummere, grimmere, mere grinagtige og værre stillet end en selv. (Dette er størstedelen af deltagerne.) Derudover er der nogen, som man kan identificere sig med, så man kan tænke: 'Hvis de kan blive til noget, så kan jeg også!' (Dette er den lille del af talentfulde deltagere.) Det sikrer social stabilitet i den forstand, at selvom man identificerer sig med de nye stjerneskud (som jo kom 'lige fra gaden!') så ved man egentlig godt, at de aldrig rigtig bliver til noget ("Tænk bare på Jon!"), så der er ingen grund til at prøve. Dem, der scorer kassen på det, er dommerne, for de får lov til at hævde sig selv på nationalt TV hver uge – og samtidig fordrer de ikke identifikationens konkurrence, for hvem gider at være Thomas Blachman? – NKK

7. En ven skrev på facebook: "Jeg sidder og drikker vin og læser filosofi. Hvordan kan jeg være single?!" Han vidste tydeligvis intet om filosofi, intet om vin og intet om kvinder. Jeg burde have svaret: "Hvorfor du er single? Fordi de fleste kvinder ved, at man ikke bliver mindre arbejdsløs af alkohol. –

NKK

8. Fitness er snyd! Selvfølgelig dulmes den dårlige samvittighed, som nager pga. manglende motion, og man kan garanteret finde et utal af naturvidenskabelige undersøgelser, der prædiker, at man får det meget bedre af at gå i fitnesscenter. Dét er forsåvidt ikke snyd. Man er godt klar over, at man ved sin indmeldelse i fitnessparadiset afgiver en del af sin autonomi i forhåbning om, at de sikkert veluddannede og kompetente fitnessinstruktører i samspil med de stålsmedede træningsmaskiner kan lindre den evigt dårlige samvittighed. Nogle vil måske endda gå så langt som til at sige, at de aldrig ville have haft så megen livskvalitet, energi og appetit på livet, hvis ikke de kunne gå i fitnesscenter. Fitnesscenteret giver dem et positivt tillæg til tilværelsen. Noget de selv har valgt.

Men snyden opstår, når man ved sin efterligning af instruktøren til "mave, balle, lår" egentlig ikke får det, man betaler for. Forventningen til udbyttet er, at man kan holde den dårlige samvittighed i skak, men det man faktisk får, er endnu mere dårlig samvittighed. Man oplever, at instruktøren er meget bedre end en selv i de pågældende øvelser

og der opstår et næsten tvingende krav om, at man bliver nødt til at komme oftere i fitnesscenteret for at blive bedre og dygtigere, selvom man egentlig ikke har tid eller lyst til det. På samme måde giver de nummerede vægtsklodser en evig påmindelse om, at man altid kan tilføje en smule mere belastning til sin træningsøvelse, hvilket bidrager til en konstant følelse af utilstrækkelighed. Pointen er, at man allerede har den dårlige samvittighed og at fitnesscenteret derfor snyder én, idet det blot giver mig det, jeg allerede har, men ikke det jeg rent faktisk mangler, og som jo egentlig er det, jeg forventningsfuldt har betalt for. – PH

9. Ordet ambivalent indtager øhs plads i sproget: Det dækker over intet og betyder intet – det bruges, når man ikke ved, hvad man ellers skal sige. Værre endnu: Det har byttet plads med øh, fordi man så ikke taber ansigt – i stedet kan man agere intellektuel fremmedordsjonglør. Det værste: Man tror selv på, at man har sagt noget – ambivalent er sprogets glitterblade: det glamourøse og indholdsløse selvbedrag. – NKK

10. Glem nu ikke Platon. Hvis de såkaldte idéhistorikere kunne

deres antikke filosofi, havde de for længst opgivet ævred, og indset det håbløse i deres lille akademiske eksperiment. Hvis de virkelig kunne deres kram, ville de vide, at idéer er atemporale, og at det derfor er omsonst at studere idéernes historie. – NKK

11. Hvis verden var mere ligesom min lejlighed, ville der være arbejde nok til alle. Til gengæld ville vi dø af sult. – NKK

12. Hvis Danmark var mere ligesom fredagsbaren, ville udlændingepolitikken være markant anderledes. Der ville altid være plads til en mere – hvis personen vel at mærke var på overførselsindkomst og drak masser af øl. – NKK

13. Nogle gange er sandheden ikke så meget i ordene, som i rytmen. – AVJ

FILOSOFISK UNDERSØGELSE AF WELTSCHMERZ- DIALEKTIKKEN

af Nicolai Krejberg Knudsen og Andreas
Vinther Jensen

§1: Indledning: fænomenologisk oplevelse af Weltschmerz

Weltschmerzdialektikken lader sig bedst udfolde, når dens genstand førend sin afdækning har været underlagt en præliminær fænomenologisk undersøgelse. Vores tilgang til Weltschmerz gives (i den fænomenologiske forstand) gennem perceptionen af den faktisk foreliggende Weltschmerz, og det er formålet i denne paragrafs følgende tre stykker henholdsvis at differentiere Weltschmerz fra fuldemandssyge og akademisk fortvivlelse og til sidst at undersøge, om der gives en teleologisk suspension af Weltschmerzen.

Det første stykke skal tjene til at mane den udbredte misforståelse i jorden, at Weltschmerz og fuldemandssyge er strengt identiske: at den ene ikke kan forekomme uden den anden

og vice versa. Den vil vise, at skønt der er sammenfald mellem de to fænomener, er der ikke væsentlige sammenfald (i udtrykkets egentlige betydning: at der er væsensmæssig koincidens mellem dem).

Det andet stykke skal vise en lignende sammenhæng mellem Weltschmerz og den fortvivlelse, der ofte forekommer hos akademikere fordybet i deres arbejde.

Det tredje stykke skal vise den tvungende nødvendighed Weltschmerzen indstifter sig med.

*Stk. 1: Fuldemandssyge og Weltschmerz
Tirsdag aftenes muntre lag bliver til Onsdag
morgens misbehag.*

Vi kender alle til Tequila-Tirsdagen¹ og den derpå følgende ondskabsfulde Onsdag, der heldigvis i langt de fleste semestre er blevet holdt fri og hellig af studerende såvel som undervisere. Når jeg

vågner Onsdag eftermiddag føler jeg smerte; det er der ingen tvivl om. Hvad vi her imidlertid vil undersøge er, hvorvidt det rent faktisk er Weltschmerz, jeg føler.

Sammenhængen mellem den gængse fuldemandssyge og Weltschmerz er tæt på sammenfaldende ved første syn: den livslede jeg føler, når jeg vågner efter en aften med et vel stort indtag af alkoholiske drikke minder i dén grad om den skuen ind i afgrunden, Weltschmerzen præsenterer mig for. Men det er vigtigt at forstå distinktionen: hvor fuldemandssyge nemlig er smerte i kroppen, er Weltschmerz en smerte, der er knyttet til selve eksistensen.

Der er således en væsensforskel mellem den smerte, der har den blotte kropslighed som sin genstand, og den smerte, der har hele eksistensen som sin genstand. Eksistensen vil her ikke udelukkende sige en immateriel åndelighed, men lige så vel den levede kropslighed forbundet i en uadskillelig enhed. Den smerte, der føles i Weltschmerzen er netop – som ordet i smukkeste, mest germanske forstand fortæller os – en smerte, der vedrører hele verden. Verden er her forstået på den mest fænomenologiske måde, man kan forestille sig, dvs.

som totaliteten af henvisningssheder og som det strukturhele, der både indbefatter brugstøjet og midt-dasein. Weltschmerz er knyttet til den i-verden-væren, Heidegger har udredet i sit tidlige forfatterskab (vi kan tale om in-dem-Weltschmerz-sein), og kan således opleves som en fordunkling af den hjemlighed, vi oplever i vores omgang med brugstøjet og den Anden².

Den genstridige omgang med omverdenen har Weltschmerz som sådan eller på det ydre til fælles med fuldemandssyge, men måske kan den afgørende forskel – ud over dybden og dimensionen af genstridigheden – forstås ud fra det aspekt, at mit selvforhold bliver besværliggjort. Når jeg er vågnet Onsdag morgen med den smerte i hovedet, rumlen i maven og halsbrand, der sædvanligvis følger en Tirsdag aften, bliver mit forhold til omverdenen gjort til et nærmest patologisk problem mellem mig og en ekstern verden – mit egos subjektivitet bliver løsrevet fra verdens objektivitet. Tingene bliver mig fremmede, og jeg kan ikke nå ud til dem. Jeg befinder mig i en anden verden, jeg er blevet en ren og forpint tanke, der forgæves forsøger at nå ud til de ligegyldige og fjerne omgivelser i et desperat håb om at nå til forsoning.

Men forsoningen kommer ikke til at ske. Tingen og jeg er i to forskellige dimensioner, og den krop, jeg har at arbejde med er ikke andet end et ubehændigt værktøj, jeg forsøger at navigere rundt i et geometrisk rum. Ligeledes bliver den Anden til en fremmed Anden: Det er umuligt for mig at nå ud til ham, og alt hvad jeg har at vide om ham, er hans kropslige ageren i en objektiv verden – han er en ting blandt de andre ting.

Dette er altså som sagt leden ved såvel fuldemandssyge som Weltschmerz. Verden bliver mig fremmed. Men hvor Weltschmerzen adskiller sig fra fuldemandssygen er i min egen fremmedhed for mig selv. Jeg bliver i Weltschmerzen simpelthen – for at foregribe – nødt til at fornægte mig selv. En fornægtelse, jeg ikke til fulde opnår ved fuldemandssygen, som det vil vise sig i den videre dialektiske udfoldelse i §§ 4-6.

Stk. 2: Den akademiske fortvivlelse og Weltschmerz

I akademiet er der af gode grunde en udpræget tendens til en høj grad af fordybelse. Fordybelse forstås her ikke udelukkende som faglig specialisering – en sådan finder sted inden for utallige faglige områder

(ikke udelukkende det akademiske) og tilsvarende nogenlunde det græske $\tau\acute{\epsilon}\chi\upsilon\eta$ – men også fordybelse forstået som indlevelse. En indlevelse som begribes i lægmands termer i udtrykket 'at vie sit liv' til noget. Den akademiske fordybelse har karakter af en sådan faglig specialisering og en fuldstændig indlevelse i fagområdet. Akademikeren kan ikke forestille sig et liv uden sit fagområde – og som oftest kan det være svært for ham at konservere om andet, og det kan endda være en udfordring for ham at løse sine tanker fra det faglige. Dette er forklaringen på lægmandsforestillingen om den distraete professor.

Som følge af akademikerens fordybelse er han en sart eksistens: At han placerer sit personlige velbefindende uden for sig selv og dermed knytter sin lykke til noget eksternt, gør akademikeren sårbar: Akademikeren eksternaliserer sin væsenhed. Hvis den faglige stolthed krænktes – dette være sig i form af faglig kritik; nægtelse af en stilling, ansættelse eller titel; at den faglige anerkendelse generelt udebliver og den videre fordybelse dermed umuliggøres og sandhedens vej fordunkles – da fortvivler akademikeren. Hans liv synes trist og formørket; hvor der tidligere var den opdagelsesrejsend-

es nysgerrighed, ridderens trofasthed og faderens fornøjelse er der nu en grå modløshed, der resulterer i ondskabens spiral, hvor den manglende anerkendelse fordrer fortvivlelsens ineffektivitet og vice versa.

Men nu må vi spørge: Er denne fortvivlelse Weltschmerz? Ved første øjekast kan denne fortvivlelse være overvældende, og der skal ikke herske nogen tvivl om, at for hiin enkelte akademiker kan denne fortvivlelse få fatale konsekvenser. Men Weltschmerzen er et indblik i det afgrundsdybe, der efterlader hiin enkelte i en tilstand af absolut mod- og hjælpeløshed. Hvor den akademiske fortvivlelse prima facie har den faglige stolthed som sin genstand (qua den eksternaliserede væsenhed) har Weltschmerzen totaliteten som sin genstand, eller – hvilket er det samme – den er truslen om absolut intethed.

Stk. 3: Gives der en teleologisk suspension af Weltschmerzen?

Med fare for at foregribe §5 er det her nødvendigt at knytte en kort kommentar til de ovenfor beskrevne fænomenologiske betragtninger over Weltschmerzen, idet det er en udbredt misforståelse, at der gives en teleologisk suspen-

sion af Weltschmerzen. Ofte hører man lægmanden udbrede: ”Tag dig nu sammen! Jeg anerkender ikke din Weltschmerz.”³ Men af de ovenstående betragtninger over in-dem-Weltschmerz-sein og truslen om absolut intethed følger, at der ingen teleologisk suspension af Weltschmerzen gives, da en sådan teleologisk suspension må være rettet mod og hente sin retfærdiggørelse af noget uden for Weltschmerzen, eftersom denne $\tau\acute{\epsilon}\lambda\omicron\varsigma$ i så fald ville falde udenfor selve totaliteten – hvilket selvsagt er umuligt.

Men lægmandens påstand om eksistensen af en teleologisk suspension af Weltschmerzen er ikke ubegrundet. Som det er bemærket i stk. 1 og 2 forveksles Weltschmerzen ofte med andre relaterede former for ubehag, og den fænomenologiske erfaring af det ene lader sig ikke klart afgrænse fra erfaringen af det andet. Der gives en teleologisk suspension af fuldemandssygen samt af den akademiske fortvivlelse – men ikke af Weltschmerzen. En spænding træder frem: Hvordan skelner vi mellem Weltschmerzen og de andre relaterede skikkelser?

§2: Indledende bemærkninger til dialektikken

En begribelse af Weltschmerzen må tage udgangspunkt i betragtningerne fra §1, men må ledsages af en dialektisk undersøgelse, der afklarer de immanente bevægelser, der ligger til grund for den fænomenologiske spænding – eller sagt med andre ord: Weltschmerzdialektikken må begribe pinagtighedens differens! Den fænomenologiske dialektik lader Weltschmerzens skikkelser uddifferentiere sig. Disse smertens momenter som udskilles i Weltschmerzens dialektiske selvrealisering er i-og-for-sig ikke Weltschmerz, men livslede.

Stk. 1: Gendrivelse af eksempler

Når vi i de indledende fænomenologiske afsnit har behandlet eksempler, der til at begynde med syntes at vise os Weltschmerzen, men senere skulle vise sig at være noget væsensforskelligt, så bærer det i sig en metodisk pointe. Vi har bedrevet en vis ἔλεγχος: Vi har gennem en gendrivelse af eksemplerne vist, at det vi ser hos den fuldmandssyge og den fortvivlede akademiker ikke er en egentlig Weltschmerz, men snarere det, vi indledningsvist og uden videre forklaring har kaldt

livslede. Der gives mange eksempler af lignende karakter på, hvad der blev vist i §1.1-2., og vi vil forsøge til og med §5 at udfolde den livsledetypologi, der netop skal vise os momenterne i Weltschmerzdialektikken.

Når vi i de indledende fænomenologiske bemærkninger har betragtet fuldmandssygen og den akademiske fortvivlelse, bliver det åbenlyst, at det er eksempler, der ikke til fulde indfanger Weltschmerzens væsen. Men hvad indfanger vi så? Vi har slået fast, at livslede er væsensforskellig fra Weltschmerz, men er de gensidigt udelukkende? Det blev sagt, at livsleden ved fuldmandssygen på mange punkter var sammenfaldende med Weltschmerz – kan det tænkes, at livsleden og Weltschmerz måske er nærmere beslægtet end som så?

Stk. 2: Gendrivelse af definitioner

En bestemmelse af Weltschmerzen må tage sit afsæt i den fænomenologiske partikularitet, hvorudfra en almen bestemmelse må findes. Spørgsmålet om bestemmelsens sandhed lader sig dog ikke uden videre opstille i bivalente, åndsløse principper: Weltschmerzen er som eksistentialt omnipresent og finder

derfor ingen eksternt målestok. I stedet må Weltschmerzen agere sin egen målestok: Weltschmerzen må som den totale afgrundsskuen være sin egen sandhed – Weltschmerzen må være i-og-for-sig.

Stk. 3: Begyndende tilskyndelse til det Apollinske og det Dionysiske

I de fænomenologiske betragtninger så vi, hvordan den Weltschmerz-lignende livslede var udtryk for et brud med den hverdagslige væren. For det første kommer fuldmandssygen efter Tirsdagens fornægtelse af hverdagsligheden, hvor man gennem indtagelse af alkoholiske drikke søger at skabe uorden i hverdagens systematiske rammer. Hvis mennesket er en syntese af orden og uorden, er Tirsdagen et forsøg på at bringe denne hverdagslighed i uorden – den hverdagslige væren fornægtes om Tirsdagen som en hæmsko, hvori selvet ikke kan realisere sig i sin spontanitet.

For det andet var også den akademiske fortvivlelse et brud med den hverdagslige væren, men hvor fuldmandssygen var et forsøg på at destabilisere syntesen af orden og uorden med uorden, er den akademiske fortvivlelse et forsøg på at destabilisere syntesen med orden

– hverdagslighedens stabilitet forstyrres med en patologisk ordentlighed, hvori alt systematiseres eller videnskabeliggøres, idet al spontanitet opleves som kaotisk og truende – som en betvivlelse af selvets grundlæggende strukturer.

Den første uordensmæssige destabilisering er det dionysiske, og den ordensmæssige destabilisering er det apollinske.

An ihre beiden Kunstgottheiten, Apollo und Dionysos, knüpft sich unsere Erkenntnis, dass in der griechischen Welt ein ungebeurer Gegensatz, nach Ursprung und Zielen, zwischen der Kunst des Bildners, der apollinischen, und der unbildlichen Kunst der Musik, als der des Dionysos besteht.⁴ (§1 af Tragediens fødsel)

§3: Det Apollinske og det Dionysiske

I Weltschmerzsystematikken skelner vi mellem to styrende Einstellungen: den Apollinske og den Dionysiske. Vores skelnen har vist sig ikke at være rent arbitrær, men en dialektisk nødvendighed, der skal sikre den totale udfoldelse af systemet. Skulle nogen forsøge at bevæge sig ad den vej, der vil indfange Weltschmerzen i blot én af disse modi, vil han hurtigt erfare, at

Bacchus', Michelangelo, 1497

den viser sig yderst ufarbar. Begge modi må indfanges i systemet for at give et adækvat udtryk for, hvad Weltschmerz indebærer.

Det er ligeledes ikke muligt at befinde sig simultant i begge modi – det vil sige så længe man bevæger sig på samme stadie i de respektive modi. Stadierne vil blive udfoldet til fulde i §§4-6, men kan indledningsvist siges at være de trin, der hhv. i-sig, for-sig og i-og-for-sig skal gennemleves i udviklingen fra den blotte livsledes to indledende stadier til vi kan skue Weltschmerzens endelige stadie i §6.

Hvorledes det lader sig gøre at befinde sig snart dionysisk, snart apollinsk – så længe dette sker på forskellige stadier på Weltschmerzens vej – vil lade sig fremstille efterhånden i denne paragrafs stykke tre. Livsleden på et af de apollinske stadier vil sagtens kunne føre til Weltschmerz på det dionysiske såvel som det apollinske.

Stk. 1: Umuligheden i at indfange Weltschmerzen i blot én af de to modi

Både den apollinske og den dionysiske livslede kan transcenderes selv og blive Weltschmerz, hvilket vil sige, at det i-sig-værende bliver for-sig-værende og gennem ophævelse bliver i-og-for-sig, hvilket selvsagt foregår i den fænomenologiske erfaring af smerten, der peger ud over sig selv. Men denne dualisme mellem de to modi vedbliver ikke: For eftersom Weltschmerzen er en absolut negativ totalitet vil en sådan dualisme indebære, at det weltschmerzliche lader sig dele i to væsensforskellige momenter – og dermed ophører med at være absolut, idet den er identisk med noget andet end sig selv. Af dette følger, at den realiserede Weltschmerz – hvad enten den kommer af det apollinske eller det dionysiske –

ikke lader sig begrænse af sin respektive, fænomenologiske modi: I ophævelsen ophører også forskellen de to modi i mellem. I kraft af den i fænomenologien lokaliserede dualisme er Weltschmerzen således kun bekendt, hvorimod den absolute Weltschmerz transcenderer de to modi – og kun hermed lader sig erkende. Det fænomenologiske bekendtskab med Weltschmerzen indstiftes således i en af de to modi, men den egentlige begribelse af Weltschmerzen transcenderer denne dualisme.

Stk. 2: Umuligheden for at befinde sig simultant på samme stadie i begge modi

De i stk. 1 anførte bemærkninger om forholdet mellem systemets stadier og modi har vist os nødvendigheden af at operere med begge modi. Et spørgsmål træder her frem for os: Kan man i sin udvikling hen imod Weltschmerzen opleve at befinde sig i både den apollinske og den dionysiske Einstellung eller modus? Systemets fleksibilitet fordrer det umiddelbare svar: ja. Dette svar skal imidlertid ikke gøre os megen gavn så længe det forbliver umiddelbart.

Systemets fleksibilitet vil komme til sin ret i næste stykke: Netop som

muligheden for bevægelse mellem de to modi over stadierne. Men så længe man befinder sig i ét stadie, er det ikke muligt på samme tid at befinde sig både dionysisk eller apollinsk i hverken sin livslede eller Weltschmerz. En forudsætning for at forstå denne umulighed ligger i §§4-6, hvor den egentlige dialektik udspiller sig. Hvad vi her kan anføre vil næppe være meget mere end indledende bemærkninger, hvoraf de bedste vil være af ganske formal natur.

Det blev i §2.3 slået fast, at mennesket er en syntese af orden og uorden. Weltschmerzdialektikkens indledende fænomenologiske betragtninger har slået fast, at hvad der er på spil i livsleden og Weltschmerzen er en fiksering på ét af disse momenter. Det er just heri, at logikken kommer til syne: Såfremt man skulle bevæge sig mellem det apollinske og det dionysiske på samme stadie har man underkendt den disharmoniske grundstruktur i Weltschmerzdialektikken – ja, der kan ikke engang tales om livslede længere.

Stk. 3: Muligheden for bevægelse mellem de to modi over stadierne

Qua de ovenstående bemærkninger har vi nu indført en nødvendighed i

systemet. Der er visse underliggende strukturelle principper, der ikke lader sig vride eller bøje, og disse forhindrer os i at befinde os i to forskellige modi på samme stadie. Dog forhindrer nødvendigheden ikke muligheden for bevægelse på tværs af modiene, såfremt det ikke foregår på samme stadie: At gå fra en apollinsk indstilling i det første værensforføgtende stadie via en dionysisk indstilling i fortrydelsens stadie tilbage til en apollinsk indstilling i Weltschmerzen indebærer ikke per se nogen indre selvmodsigelse.

§4: Første stadie: værensforføgtelse

I §2.3 blev livsleden bestemt som et brud med den hverdagslige væren, og dette brud er det første stadie på Weltschmerzens vej. Udviklingen indledes med en oplevelse af ubehag, der ikke er fysisk, men værensmæssig. Ubahaget skyldes den hverdagslige værens restriktioner, som forsøges springes, idet selvet gennem destabilisering ønsker at frigøre eller realisere sig selv. Destabiliseringen forekommer som et brud med normer og konventioner: Selvet søger at træde ud af sin fastlagte ”rolle” ved at negere den. Den weltschmerzliche skikkelse forsøger at negere sin egen væren for at faci-

litere ubehagets ophør. Denne værensforføgtelse kan have både apollinsk og dionysisk karakter.

Stk. 1: Videnskabsmanden

Den apollinske værensforføgtelse finder sin personificering i videnskabsmanden, der helliger sig sin videnskab og forføgtter sin værens uordentlighed gennem en gennemrationalisering og skematisering af alle livets facetter – denne gennemrationalisering er foranlediget af ubahaget ved kaos; når det værende ikke passer med det videnskabelige skema, forstyrres den apollinske fornuft – og det usystematiske forføgttes, idet selvet søger at realisere sig som videnskabeligt. Den sande videnskabsmand tænker i systemer i et forsøg på at begribe den absolutte harmoni, som antages at være grundlæggende for verden.

Ærkeeksemplet på den apollinske værensforføgtelse finder vi i Kant. Hvor den gængse biografiker finder en forunderlig diskrepans mellem det kantianske systems storslåethed og den kedsommelighed og det fuldstændige fravær af spektakulære handlinger i, der karakteriserede Kants liv, ser vi i Weltschmerzdiaktikken, at filosofiens storslåethed og biografens kedsommelighed

Kants gravsten

ikke er modsætninger, men derimod begge vidner om den apollinske værensforføgtelse. Den kopernikanske revolution udtrykker i højere grad end nogen anden begivenhed i den vesterlandske tænkning den apollinske fornufts systematiseringstrang og værensforføgtelse: Ved at gennemrationalisere sin egen væren og forføgtte det uordentlige og dionysiske, mente Kant at finde de

konstitutive principper for også omverdenens opbygning. Kant negerede sin egen væren – og afskrev samtidig det dionysiske og ikke-systematiske sin væsentlighed: Den objektive verden skal passe med kategoritavlen. Den transcendentale neurotik fandt sin biografiske parallel i ubahaget ved forandring som ses i både den kantianske punktighed og i det historiske faktum, at Kant nægtede at forlade Königsberg: Kant forsøgte i det biografiske at systematisere det, som kategorierne ikke kunne bearbejde, nemlig tid (i punktighed) og rum (i geografien).

Men det systematiske er betinget af det usystematiske, som det finder sin eksistensberettigelse i: Systematikeren er betinget af at systematisere, og denne aktivitet har som sin genstand det usystematiske. Videnskabsmandens neurotiske systematisering peger dermed ud over sig selv, idet den betinges af det, der ikke passer til dens skema. Videnskabsmandens løsning på eksistensens

ubehag er dermed en fornægtelse af livets grundlæggende uorden – en fornægtelse, som er dømt til at fejle. Også mestertænkeren Kant måtte erkende denne dialektiske proces, hvori videnskabsmandens sandhed viste sig uholdbar: I Kritikken af den rene fornuft udmøntede det sig i den transcendentale dialektik, hvori den apollinske fornuft lod sig lede mod det ubetingede: dét, der ikke lod sig tilpasse det videnskabelige skema. I det biografiske finder vi et parallelt symptom på Kants mislykkede apollinske forsøg på at negere sin egen væren, eftersom det – paradoksalt nok og med en vis tragisk ironi – er netop denne væren, der med sit grundlæggende moment af uorden, glimter frem på Den store Systematikers gravsten:

Jo oftere og jo mere intenst jeg tænker over det, er der to ting, som fylder mit sind med stadig ny og voksende beundring og ærefrygt: Stjernehimlen over mig og moralloven i mig.

[Kritik der Praktischen Vernunft, Besluß II, 205]

Stk. 2: Kunstneren

Hvor Kants livsførelse var paradigmatisk for første stadie i den apollinske modus, må vi for at skue den dionysiske livsledes første værens-

fornægtende stadie selvsagt forlade den kontrollerede tilværelse og træde ind i et univers, hvor værens-fornægtelsen kommer til udtryk på en meget mere kaotisk måde. Hvor Videnskabsmanden forskubbede den hverdagslige syntese mellem orden og uorden i retning af det ordentlige, forskubber den type livslede, vi har valgt at kalde Kunstneren syntesen i retning af det uordentlige. Her findes en afsky for det strukturerede aspekt af hverdagen: Den faste rutine og dét, der ses som konformitetens kvælende greb om enhver kreativ udfoldelse er fjenderne hos Kunstneren.

Hvor Kant er ærkeeksemplet på Videnskabsmanden, er det sværere umiddelbart at finde en inkarnation af denne livsledetype. Et oplagt eksempel på en dionysisk kunstner i værens-fornægtelse ville være en musiker, der endte i døden som følge af en udskejet livsførelse, men Kant formåede i sin værens-fornægtelse ikke på fuldkommen vis at fornægte sin væren, så måske er Mick Jagger et bedre eksempel end Brian Jones, Jimi Hendrix, Janis Joplin, Jim Morrison eller Amy Winehouse.

Jagger er en klar analog til Kant som eksempel på den værens-fornægtende livslidende type. Den totale

forskubbelse af syntesen mellem orden og uorden, der ses hos Jagger, matcher Kants pedantiske tilværelse i Königsberg; men på trods af værens-fornægtelsens udtalte beståen, lykkes det hverken Kant eller Jagger at slippe ud af væren. Således kunne man forestille sig andre eksempler, der kunne tjene til at fremvise den livslede, det er at negere sin egen væren, såfremt man netop besinder sig på det, der siden begyndelsen af halvfemserne er blevet kendt som 27 Club: En række kunstnere (hovedsagligt musikere), der alle er døde i en alder af 27 år – og en del af dem som følge af en dionysisk livsførelse. Apollinske modstykker til denne type livslidende kan findes hos Kafka med sin sultekunstner eller C.V. Jørgensen med sin entertainer: ”Du er så godt som næsten stivnet i din endelige form / Intet rører sig i dig mere, stilstanden er næsten for enorm / Og du er mere død end et fossil / Og det er hemmeligheden bag mit smil.” Her bliver ordensdriften gjort så gældende, at væren rent faktisk ophører i et selvudslettende one-man show. Det dionysiske-værens-fornægtende findes da både hos de, der formåede at slutte sig til klub 27, men bestemt også Jagger, der vist efterhånden har overskredet betingelsen for medlemskab. I (I Can’t Get No) Satisfaction lyder det fra Jagger, at:

*When I’m ridin’ round the world
and I’m doin’ this and I’m signing that
and I’m tryin’ to make some girl
who tells me baby better come back later
next week
‘cause you see I’m on losing streak.
I can’t get no, oh no no no*

Det ses, at Kunstneren i sin evindelige søgen efter æstetisk nydelse bliver slået af den dagligdags forventning om orden og harmoni. Det er en søgen, der er dømt til forlis, såfremt den støder på objekter for dens begær, der ikke ligeledes er i en dionysisk-værens-fornægtende tilstand. Ethvert andet objekt for dens begær vil bære tegn og henvisninger til dagligdagen, som den så desperat forsøger at flygte fra. Måske kan det siges, at de optimale forhold for en Kunstner i dionysisk-værens-fornægtende tilstand er noget a la Roskilde- eller Skanderborg Festival, hvor den sidstnævnte da også har promoveret sig selv med slogans som ”Anti-hverdag”.

Stk. 3: Overgang til næste trin i dialektikken

På dette stadie er livsleden udelukkende i-sig, hvilket vil sige, at hverken videnskabsmanden eller kunstneren er (selv)bevidst om sin

livslede. Det fortsatte ubehag indtræder dog, når den eksterne verden er genstridig: Enten i form af at den ikke lader sig systematisere af den apollinske fornuft, eller ved at den tilkæmpede uorden ophører, og at verden atter fremstilles i ædruelighedens lys.

§5: Andet stadie: Den umiddelbare negation af negationen af væren

For at livsleden kan bevæge sig fra sin i-sig-væren til en for-sig-væren, må den altså opleve verdens genstridighed. Dette har vi allerede foregrebet i vores analyse af Kunstneren, der oplever ulykke når verden fordrer orden af ham frem for den uorden, han forsøger at sætte i spil. Hvad sker der, når livsleden bevæger sig fra sin i-sig-væren til sin for-sig-væren? I det første stadie var værensfor nægtelsen det afgørende udtryk for livsleden, mens det i det andet stadie bevæger sig til negationen af negationen af min væren. Fokuset bliver sat på fortrydelsen, angeren, frem for min negation af min væren. Negationen af min væren er nu genstand for det, der er grunden til min livslede: fortrydelsen.

Stk. 1: Donna Elvira

Som ærkeeksempel på den apollinske umiddelbare negation af negationen af min væren angiver vi Donna Elvira, som hun er kendt fra Don Juan motivet. Her er hun først en nonne, der i sin initiation i klosterbevægelsen har negeret sin væren (jf. §4.1), men senere bliver forført af Don Juan, forlader klosteret og således negerer sin værensnegation. I dobbelt forstand har Donna Elvira nu negeret sin væren: Først i kraft af at vælge det asketiske nonneliv og dernæst ved at smide det hele væk til fordel for et liv med Don Juan. Det er denne tofoldige negation, der gør Donna Elvira til et så glimrende eksempel på apollinsk livslede ved den umiddelbare negation af negationen af væren, derfor hun kan være ”den ulykkeligste”.

Med den umiddelbare negation af negationen af væren affirmerer Elvira sin jordiske væren, og bliver således livslede for-sig og væren i-sig. Hun opnår et fast holdepunkt i det fuldkomment dionysiske væsen, der står i modsætning til hende selv – i Don Juan. Hendes fortsatte eksistensberettigelse må ligge i at finde en mening i den dobbelte negation, hun har begået, i hendes affirmation af væren. Det er derfor, hun hen

imod slutningen i Mozarts opera indser, at hun må tilgive Don Juans svig og overbevise ham om at gifte sig med hende:

*L'ultima prova
dell'amor mio
Ancor vogl'io
fare con te.*

*Più non rammento
gl'inganni tuoi,
Pietadeido io sento.*

Hun bliver ulykkeligt forelsket i Don Juan og må i kraft af sin apollinske grundindstilling⁵ forsøge at skabe orden i sin tilværelse ved at overbevise ham om deres skæbnebestemte sameksistens. Men Don Juan er af en anden karakter og kan ikke elske Elvira – eller rettere: Han kan ikke kun elske Donna Elvira: ”*Vivan le femmine, / Viva il buon vino! / Sostegno e gloria / d'umanità!*”. Kvinderne og vinen er menneskeheden (Juans) glæde, og ikke én kvinde kan han lade sig selv blive hos. Erobringerne må fortsætte og listen skal fodres med nye navne. Elviras værensfor nægtelse skinner klart i Don Juans afvisning af hende, og livsleden må være ubærlig.

Anger bliver en grundstemning hos Donna Elvira. Hendes ulykkelige kærlighed til Don Juan bærer

præg af en endeløs anger over hendes tilværelse: I den oplevede hun sin egen værensfor nægtelse i indtrædelsen i nonneordenen, og derefter det forgæves forsøg på at stabilisere sin væren ved at tæmme sin forfører – alt sammen forgæves.

Stk. 2: Den Fortabte Søn

Kunstnerens livsførelse viser sig uholdbar, idet hans væren trænger sig på og fortrænger den dionysiske fordunkling af verden med ædruelighedens smertelige lys. Bevidstheden er sin dionysiske værensfor nægtelse for-sig, idet den i værenssmerten bliver bevidst om Tirsdagens forfejlede værensfor nægtelse. Det kaos, der om Tirsdagen er i-sig, er om Onsdagen for-sig: Hvor Kunstneren har det dionysiske kaos i sig, er Den Fortabte Søn – som er personificeringen af det dionysiske for-sig-væren – bevidst om dette dionysiske kaos og ekstasen er blevet anger, idet bevidstheden som sin genstand har den forfejlede værensfor nægtelse. Selvet realiserede ikke sig selv i den kunstneriske frihed, eftersom den dionysiske frihed viste sig at være betinget af den ordensmæssige væren, og selvet bliver dermed opmærksom på den dionysiske værensfor nægtelse.

Hvor Kunstneren som sin genstand havde sin væren, som han forsøgte at negere gennem det dionysiske kaos, har Den Fortabte Søn som sin genstand Kunstnerens negation af væren: I fuldemandssygen (denne være sig fysisk eller moralsk) bliver

man bevidst om, at Kunstnerens værensfornægtelse ikke lader sig fuldende, og dermed bliver Kunstneren til Den Fortabte Søn på samme måde, som ekstasen bliver fuldemandssygen. Den Fortabte Søn fornægter derefter værens-

The Return of the Prodigal Son', Pompeo Batoni, 1773

fornægtelsen, han negerer negationen af væren eller – hvilket er det samme – han angrer. I fuldemandssygen angrer man Tirsdagens løssluppenhed. Som i Lukas 15.11-32 helliger sønnen sig først det dionysiske kaos, hvor han fornægter sin hverdagslige og familiemæssige væren med det ekstatiske, idet han ødsler sin formue bort på et udsvævende liv. Men fuldemandssygen trænger sig på, og afslører endnu engang selvets ubehag ved sin væren: Sønnen bliver svinehyrde og sulter – og han bliver bevidst om sin egen ødselhed. Han negerer sin negation af sin væren i angeren og vender tilbage til faderen, som byder ham velkommen med åbne arme. Faderens uforbeholdne glæde over sønnens hjemkomst afslører sønnens væsen: I-sig er han atter hverdagslig væren, hvorfor han uden videre falder tilbage i det familiære. For-sig er han dog anger – negationen af negationen af sin væren.

Den Fortabte Søn er i-sig tilbagevenden til væren – han er hjemfalden – og for-sig er han anger. Mere end noget andet ønsker sønnen, at han kunne vende tilbage til før sin værensfornægtelse – men forsoningen er umulig, og det viser sig, at angeren er genkomsten af værensubehaget, idet selvet ønsker at

determinere sig selv, som det var før værensfornægtelsen, men den hverdagslige væren hæmmer denne selvdetermination, for i hverdagsligheden er Den Fortabte Søn netop Den Fortabte Søn – det vil sige den søn, der fornægtede sin væren! Ligesom den anden søn ønsker at være Den Fortabte Søn, for hvem der festes, ønsker Den Fortabte Søn at være den anden søn. Endnu engang oplever selvet ubehaget ved at være noget i-sig – den er i den hverdagslige væren fortabt – som det ikke er for-sig – selvet ønsker at vende tilbage til før det blev fortabt.

Hos Den Fortabte Søn finder vi således en diskrepans mellem selvet og dets væren – men denne gang er forholdet byttet om, så bevidstheden nu er bevidst om sin ulykkelighed.

Stk. 3: Overgang til næste trin i dialektikken

I §§4-5 har vi nu set livsleden udfolde sig i-sig og for-sig. Den har først vist sig i-sig ved den første og mest basale fornægtelse af væren hos Akademikeren og Kunstneren. Senere viste den sig for-sig hos de to typer: Donna Elvira og Den fortabte søn, der hver især negerede deres oprindelige negation af

væren. I livsleden-for-sig fører den dobbelte negation til en affirmation af væren. Dialektikkens fremgang imod livsleden i-og-for-sig eller den reelle Weltschmerz skal dog vise os, at denne lighed mellem negationens negation og affirmationen kun kan gælde for den umiddelbare negationens negation, der er på spil i livsleden-i-sig og livsleden-for-sig, men ikke i den reelle Weltschmerz.

§6: Tredje stadie: Livslede i-og-for-sig eller: den reelle Weltschmerz

Når vi i det forrige har arbejdet med negationer, har vi gjort det på et umiddelbart plan, der har regnet en dobbeltnegation for en affirmation. Denne anskuelse af negationens væsen har sin berettigelse, for så vidt man arbejder inden for den bivalente logiske tradition. I dialektikken har vi dog nået et punkt, hvor en sådan opfattelse ikke længere er holdbar, og derfor må revideres – vi må fra nu af operere med den ophævede negation.

Den ophævede negation af negationen af væren står over for og i kontrast til den umiddelbare negation af negationen af væren i og med, at den ikke i negationens negation afskriver den oprindelige ne-

gation, men bibeholder dén såvel som dens negation. Weltschmerzen ligger i dette tilsyneladende absurde forhold, at vi må acceptere vores negation af væren såvel som vores negation af vores negation af væren.

Stk. 1: Den weltschmerzliche munk (Jesus på Korset)

I §5.1 så vi, hvordan Donna Elvira, der lig videnskabsmanden havde forsøgt negere sin væren med en apollinsk orden, senere negerede denne værensnegation. Men hvor Donna Elvira i denne negation af negationen affirmerede sin væren, og dermed blev livslede for-sig og væren i-sig, finder vi Den weltschmerzliche Munks skikkelse livsleden i-og-for-sig, eller vi finder Weltschmerzen. Hvad der hos Donna Elvira var en umiddelbar negation af negationen af væren, er hos Den weltschmerzliche Munk en ophævet negation af negation af væren: Det weltschmerzliche er både en negation af negationen af væren og en negation af væren – det weltschmerzliche er smerte i eksistensen.

Arketyper på Den weltschmerzliche Munk finder vi i Jesus på korset. Lig videnskabsmanden og munken fornægter Jesus sin væren i kraft af

'Cristo de San Juan de la Cruz', Salvador Dalí, 1951

sin ordentlighed: I Gud finder Jesus en harmoni, hvorudfra han forstår og systematiserer verden. Om nogen helliger Jesus sig det apollinske projekts harmoni – og dermed negerer han sin jordiske væren som en syntese mellem orden og uorden. Men på korset fornægter Jesus denne oprindelige værensnegation: *"Min Gud! Min Gud! Hvorfor har du forladt mig?"* (*"Eli, Eli! lemá sabaktáni?"* –

Matt 27,46; Mark 15,34) Jesus opgiver den orden, som han har helliget sit liv: Han fornægter sin værensfornægtelse eller han negerer sin negationen af sin væren.

Men dette leder ham ikke som Donna Elvira til at affirmere sin jordiske væren. Donna Elvira ville (såfremt det var hende, der befandt sig på korset) have bedt for sit liv (og dermed vist sig som væren i-sig), men dette gør Jesus ikke; og dermed er det tydeligt, at Jesus – på trods af sin fortvivlelse – ikke ønsker det jordiske liv. Jesus ønsker ikke at stige ned fra korset, og dermed affirmerer sin væren (som

Donna Elvira). Jesu fortvivlelse på korset udtrykker en ophævet negation af hans negation af hans væren: Inderligt fornægter han sin værensfornægtelse (*"Min Gud! Min Gud! Hvorfor har du forladt mig?"*), og samtidig affirmerer han ikke sin væren. Han fornægter både sin værensfornægtelse og sin væren, eller han – hvilket er det samme – negerer sin negation af sin væren, og

han negerer sin væren. Dermed er Weltschmerzen realiseret, den er både i-og-for-sig.

Salvador Dalís fremstilling af Jesus på korset (Cristo de San Juan de la Cruz) vidner om denne Weltschmerz: Jesus er i korsets Weltschmerz placeret i en smertelig intethed, der fjerner ham fra verden: Genstridigheden dækker både den verden, som han er fjernet fra, og ham selv, som han hænger slap og ubevægelig på korset – Jesu selvforhold er genstridigt. Dette er tydeligt i Dalís særlige afbildning: Vi ser ned på Jesus som noget ubehjælpeligt, smerteligt, fjernt og modløst, akkurat som Jesus ser ned på sig selv jf. det modløst sænkede blik og den afkræftede krop. I Jesus på korset finder vi således den realiserede Weltschmerz som den totale modløshed: Jesus fornægter den apollinske fornuft, som han har helliget sit liv til, men samtidig fornægter han sin jordiske væren: Han fornægter den verden, som han finder smertelig og genstridig, og samtidig fornægter han sin egen væren: Han er ikke interesseret i et jordisk liv. Jesus er således i det afgrundsdybe, i den totale mod- og hjælpeløshed; Jesu korsfæstelse er det symbolske udtryk for hans indem-Weltschmerz-sein.

Stk. 2: Den weltschmerzliche aestetiker (Prometheus)

Det dionysiske modstykke til Jesus på korset finder vi hos titanen Prometheus. Prometheus begår den totale værensfornægtelse i sit oprør imod guderne ("Ich kenne nicht Ärmeres / Unter der Sonn als euch, Götter!"). Kampen på liv og død udspilles i Goethes digt mellem Prometheus og Zeus, og i den lykkes det for Prometheus at underkende Zeus' magt over ham, og han skænker ham ingen anerkendelse:

*Ich dich ehren? Wofür?
Hast du die Schmerzen gelindert
Je des Beladenen?
Hast de die Tränen gestillet
Je des Geängsteten?
Hat nicht mich zum Manne geschmiedet
Die allmächtige Zeit
Und das ewige Schicksal,
Meine Herrn und deine?*

Aber dann haben wir andere Methoden, herr Prometheus. Guderne straffede Prometheus, som kun græske guder kan straffe – en straf i Tartaroske dimensioner, der skulle plage oprøreren til evig tid: Prometheus blev bundet til en klippe, og en fugl kom og åd hans lever: Men Prometheus var forbandet af guderne til igen og igen at hele og

opleve smerten på ny. Aften efter aften kom fuglen efter mad hos Prometheus, og smerten kunne begynde forfra igen. Hvilken gud var der til at tørre den ængstelige tårer?

Prometheus negerede ikke blot sin egen væren men væren i det hele taget ved sit oprør imod guderne. Kan han stå testen og negere sin negation, samtidig med at han beværer sin oprindelige negation – da er han en weltschmerzlich aestetiker. Stakkels Prometheus eneste trøst er hans mennesker, som han former efter sig selv: som lider og græder, men også ler og forlyster sig. Prometheus' skabertrang er en negation af hans værensfornægtelse, men aldrig et øjeblik tænker han sit oprør ugjort. Han bærer hver dag sin straf for den oprindelige værensfornægtelse, for hans oprør imod den guddommelige ordens tyranni, og hver dag lever han negationen af hans fornægtelse ved på guddommelig vis at skabe menneskene i sit billede; at de kan lide og græde, le og forlyste sig – og trodse som han.

Stk. 3: Konklusion på Weltschmerzdiagnostikken

Weltschmerzdiagnostikken har nu – med Jesus og Prometheus – nået sin fulde udfoldelse. Weltschmerz-

zen er blevet afklaret som et begreb, der adskiller sig fra den livslede, der kendes i sammenhæng med fuldmandssyge, distræte professorer, ulykkeligt forelskede og sønner, der har gjort deres fædre uret. Weltschmerzens dialektik har givet os en Weltschmerz i-og-for-sig, der trodser den fastfrosne bivalens, traditionel logik har arbejdet med, og vi har i stedet afdækket momenter i den dialektiske Weltschmerz' logik. Weltschmerzen står nu frem med al sin patetiske frygt og megen bæven – det er den gysende tilstand, Jesus har følt på korset og som Prometheus oplever hver gang hans lever ædes og atter gror ud, og hver gang han former et nyt menneske fyldt med indignation og oprørskraft. Weltschmerzen er den absurde logik, at du fornægter din væren og fornægter din fornægtelse af den på samme tid; det er den tunge byrde at leve med begge disse brud på den hverdagslige tryghed og at leve med at vide, at intet kan redde dig ud af den.

Noter:

¹ Vi går her ud fra, at læseren er bekendt med forskellen på tirsdag/Tirsdag og onsdag/Onsdag.

² Nej. Ikke i lacaniansk forstand.

³ Se Clemens 2012: Fragment fra natten mellem d. 19.-20. januar.

⁴ *Til deres to kunstguddomme, Apollon og Dionysos, knytter sig vor erkendelse af, at der i den græske verden består en uhyre modsætning både hvad angår oprindelse og mål mellem den bildende kunstners kunst, den apollinske, og musikens ikke-billedlige kunst, Dionysos' kunst.*

⁵ Bemærk, at Donna Elvira igennem operaen skifter imellem de to modi, apollinsk og dionysisk. Hun er i begyndelsen opfyldt af et rasende had og hævnthirst af dionysisk karakter, rettet imod en konsekvent negeren af væren i det hele taget. Senere (efter hendes rus) stræber hun efter en apollinsk orden, og dette, mener vi, er udtryk for hendes grundindstilling.

BAGSIDENS BAGSIDE

af Nicolai, Andreas og lidt Rasmus

Et lystigt digt om filosofiens lys

dedikeret til Maria

hvis ordet ikke overens med begrebet stemmer
og sproget den Store Anden i sig gemmer
opstår en diskrepans mellem signifié og signifiant
da er det vigtigt at huske sin Lacan

kritikken viser, at filosofien er transcendent
vores viden (a posteriori) er ikke andet end fænomenal
syntetisk a priori findes gennem streng analytik
men fornuften ender uundgåeligt i syg dialektik

fornuften går fra selvbevidsthed og ender som Geist
det absolutte begribes når Verdensånden til Jena er rejst
i tussmørkets grå toner flyver Minervas ugle
det sagde i hvert fald Hegel, den skøre kugle

i-verden-væren er et karaktertræk ved tilstedeværen
brugstøjsanalysen viser denne smukke om-sig-kæren
der findes en differens hvis væsen er ontologisk
den afdækkes kun når metoden er fænomenologisk

massepropaganda og udnyttelse ender i kulturindustri
og gør den borgelige liberalisme til fascismens misantropi
logikkens tomme formalisme udtrykker herredømme
giver den fascistiske sproganalyse sine våde drømme

hvorfor kont. er bedre end anal., medmindre man er pervers
burde være klart, når man har hørt disse vers
har du nogensinde mødt en sproganalytisk digter?
kontinental filosofien imod din værensmangel sigter

